

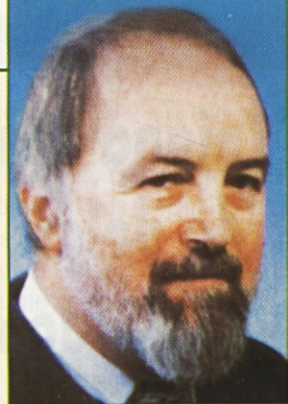
NAŠA LUČ

oktober 2002, letnik 51, številka 8

MESEČNIK ZA SLOVENCE PO SVETU

NAŠA LUČ

Glasilo Zveze slovenskih izseljenskih duhovnikov, diakonov in pastoralnih sodelavcev v Evropi za verska, kulturna in narodna vprašanja

Vajena sem bila trdo delati in vsi so vedeli, da mi ni bilo časa nikoli odveč	2
Cerkev kot miza, pogrnjena z dobrotami razumevanja in ljubezni	6
Plesniva potica	7
Lov na polhe in strahovi	8
Glasba je v meni	9
Volilna kulisa	10
Prisluhnimo domovini	11
Slovenija moja dežela	14
Iz življenja naših župnij	16
Slovenci po svetu	31
Poštar Vinko	33
Lučkin kotichek	41
Malo za šalo	42

Vinotok so dejali naši dedi temu mesecu. Kajpak zaradi vina, ki je dozorelo in ga je 'požegal' sv. Martin. Dobra kapljica dvigne srce in vzpodbudi veselje v družbi. Zaradi tega je bila in bo vedno spoštovana med poštenimi ljudmi, zlorabljena med nezmerneži. Misel se mi ustavlja ob žlahtni prijetnosti, ki jo pomeni in naredi med nami.

Lepo je prisesti k omizju družbe veselih ljudi. Velikokrat našo izseljensko usodo vidim prav v tej podobi. Omizje prijateljev je slika tiste skupnosti, ki jo je treba obnavljati vedno znova. Na tujem je domača družba še posebej dragocena in iskana dobrina. Vendar ne katerakoli. Dobro družbo iščemo in jo želimo doživeti vedno znova v živo. Spontano so med rojaki nastajale te vezi in prijateljski krogi.

K načrtnemu delu za organizirane slovenske povezave in nastajanje skupnosti so najprej začeli duhovniki. S svojim poslanstvom so prišli med rojake, kjer so se ti naseljevali zaradi dela in zaslужka. Kasneje so začela načrtno družiti Slovence tudi društva. Ta ali oni način zbiranja in povezovanja je temeljil na potrebi po skupnosti.

Skupnost, ki se v njej vzpostavi in odgovorno sodelovanje med člani, postane okolje, kjer se človek dobro počuti tudi zaradi varnosti, ki jo posamezniku nudi povezava z drugimi. Problemi življenja, socialne zadrege in predvsem časi preizkušenj (npr. bolezen) so v skupnosti veliko bolj obvladljivi kot v osamljenosti. Človek je po svoji naravi, po zamisli Stvarnika družabno bitje. Prijateljsko omizje je podoba tiste skupnosti, kjer se izmenjujejo mnogi darovi med osebami in družinami.

Oživljavača tekočina družbe ni žlahtna kapljica od sadu trte, ampak je predvsem žlahtnost duha, ki izvira iz srca ljudi, ki živijo solidarno in soodgovorno med seboj. Najtežja preizkušnja, ki jo kljub vsem prizadevanjem za oživljanje in delovanje skupnosti na tujem uživa kar veliko naših rojakov, je prav osamljenost in pogrešanje sočloveka. Veliko dobrega storijo tiste organizirane skupine, kjer je med ljudmi budna zavest o rojakih, ki se ne morejo več z lahkoto približati skupnosti. Pomnoži se veselje vseh prav s požrtvovalnim prizadevanjem posameznikov, ki prostovoljno naredijo ovinek in poberejo sorojaka, da se lahko pridruži skupnosti duhovnih dobrin pri maši in veselju po njej.

Miza dobrotnih povezovanj bo toliko bolj vesela in na naših srečanjih nas bo oživljala vse bolj ta žlahtna kapljica medsebojnih vezi, kolikor več bo teh skritih žrtev za vsakega rojaka, ki ga poznamo. Kozarec rujnega bo še bolj podprl srca v veselju, ko bo zazvenel v trku s prijateljem, ki mu je dobrotla in pozornost omogočila udeležbo v skupnosti. Hvaležen pogled preko čaše iz oči v oči bo več ko vsako drugo plačilo za dodatni trud.

Na zdravje prijatl'i! Veselo na delo za skupnost in dobro vzdušje med nami. Natočimo si med seboj polne kozarce srčnosti in pogumnega sodelovanja. Naj zazveni čaša napolnjena z žlahtnino vzajemnosti in srčne dobrote in drobnih pozornosti.

Veselo jesen, bogato teh dobrih darov vam voščim.

Janez Pucelj

Vajena sem bila trdo delati in vsi so vedeli, da mi ni bilo časa nikoli odveč

Pepca Kebel je preprosta upokojenka, vdova (mož je bil rudar Franc Ajdišek), mati dveh sinov. Med Slovenci v Belgiji je znana kot vedno dobrovoljna Ajdiškova oma. Njene vrline so srčna dobrot, vernost, prijaznost, gostoljubnost, ljubezen do petja in branja. Je zvesta bralka Naše luči, udeležuje se slovenskih maš in vseh prireditvev slovenskih društev Slomšek in Naš dom. Našim rojakom v Belgiji je podoba pristne, delavne in pokončne Slovenke, ki je obenem od tukajšnjih rojakov najstarejša, vendar še pri dobrem zdravju. Njena zgodba sodi med običajne življenjske poti, pa vendar v marsičem presega učene glave. Ne izstopa v svetu politike, visokih intelektualnih, kulturnih ali umetniških dosežkov. Pa vendar je njeno življenje umetnina, kakršne bi si vsakdo želel, saj dobrot in kultura srca presegata mnoge "odlike", ki jih v ospredje postavlja moderni svet.

Mnogi Slovenci v Belgiji vas dobro poznamo. O vašem otrostvu pa verjetno bolj malo vemo.

Mama me je rodila nezakonsko, 18. marca 1907 v Ljubljani. Prinesla me je domov v Karteljevo pri

Pepca Kebel, "Ajdiškova oma" – 95 let

Novem mestu. Bila je hudo bolna, imela je jetiko. Prinesla me je k stari mami, saj je vedela, da bo kmalu umrla, da me bo morala zapustiti. Stara mama je imela pet hčera in sina, ki je umrl v prvi svetovni vojni. Nekoč, ko sem bila že poročena, sem staro mamo vprašala: »Stara mama, povejte mi, kako je bilo z mojo mamo, zakaj se ni poročila?« Pa je rekla: »Ja, punčka, tvoja mama bi se bila rada poročila in tvoj oče jo je sem prišel prosit za roko. Pa je bila tako bolna, da si tega ni upala. Vedela je, da bo zaradi bolezni umrla.«

Ste kdaj videli svojega očeta?

Dobro se spominjam, Bog mi je priča, ker nikoli ne lažem. Laž sovražim, laž zelo sovražim. Vem, da je nek moški, ko mi je bilo tri leta, prišel k stari mami; imel me je na kolenih in igrala sem se z njegovo debelo zlato verižico in uro, ki je visela na njej. Potem ga ni bilo nikoli več. Nisem poznala svojega očeta.

Kako je bilo potem z vašo mamo in z vami?

Spominjam se zelo žalostnega dogodka. Ko sem bila stara štiri leta in pol, se je mami bolezen zelo poslabšala. S staro mamo sta se bili zmenili, da me bodo dali v Stopiče, ki so dobro uro hodá oddaljene od Novega mesta. Tam je pri bogatih ljudeh z veliko kmetijo, gostilno, trgovino z živili in mesarijo kot dekla služila babičina sestra. Imeli so le enega sina in hčerko.

Na angelsko nedeljo v oktobru je stara mama rekla: »Gremo na obisk v Stopiče k teti.« Na pot smo šli peš. Mamica je šla nekaj časa z nama, nekje med potjo je

sedla, me stisnila k sebi in jokala, jokala ... (Tudi omo so tukaj premagale solze ob žalostnem spominu ...) Jokala je, kakor jaz zdajle, pa še veliko bolj. Pa me je stara mama potegnila za roko, da sva šli naprej. Zanimalo me je: »Stara mama, zakaj moja mamica tako joka?« Odgovor je bil: »Ko boš starejša in večja, boš vse razumela.«

Naprej sva šli s staro mamo sami. Še zdaj vidim tisto kuhinjo, kamor so me pripeljali. Posedli so me na klop. Mama, ki so bili potem moja mama, so pri štedilniku kuhali. Ob nedeljah so prihajali v gostilno na hrano tudi drugi ljudje. Pripravljali so obaro in golaž.

Da slovo od stare mame ne bi bilo preveč težko, me je osem let starejša domača hči Mici z zvijačo povabila, naj grem z njo v sadovnjak po jabolka. A v tistem času ni bilo več nobenih jabolk.

Ločitev od matere je bil gotovo najbridkejši dogodek v vašem otroštvu. Pa vendarle je bilo tudi kaj svetlih trenutkov. Kdaj ste bili kot otrok najbolj srečni?

Nekaj najlepšega je bila moja birma. Kot devetletno deklico so me ata, njegova hči in botra pospremili k birmi v Šentjernej. To je bil zame velik dogodek, peljali smo se z belimi konji. Vse je bilo pripravljeno prav zame in to mi je veliko pomenilo, saj ni bilo sicer nikoli časa za kakšne pozornosti.

Spominjam se, da se kot otrok nisem smela nikoli igrati, pa tako sem si želela družbe sosedove deklice. Vedno so me mati poklicali in kregali, češ da je treba delati.

Kako je potekalo vaše življenje v rejništvu?

S šestimi leti sem morala v šolo. Ta je bila čisto blizu. Pouk je bil popoldne. Zjutraj so me klicali že ob petih, da sem šla na pašo z živino. Imeli so dvajset do trideset ovc, eno kravo in enega telička. Gnala sem živino na skupne vaške pašnike (gemajndo). Ko sem slišala zvoniti poldan, sem prignala domov, da sem šla v šolo. Tako je bilo na svetek, petek, veliko noč in božič - jaz sem bila z živino zunaj. Pasla sem do svojega trinajstega leta; pa ne v čevljih, bosa. Koliko trnov sem imela po nogah, kako se mi je zaradi tega gnojilo na podplatih. Če je bilo prav hudo, so na rane navezali čebulo in spet sem morala iti.

Nekega dne so mama rekli: »Čas je, da boš začela v hiši pomagati kuhati.« Teta ni mogla več, ker je imela 70 let. Bila je čisto sključena. Še zdaj jo vidim. Bili sva

prijateljici. Pogosto me je pomilovala: »Ti moj ubogi otrok!« Mama so rekli: »Danes boš gledala, kako jaz kuham, jutri kako teta.« Imeli smo vsak dan po pet in več ljudi na hrani v posebni sobi: trije orožniki, učitelj, učiteljica. Domači smo jedli v posebnem prostoru in bolj preprosto. Spominjam se, da sem za zajtrk najraje imela kisko zelje in koruzne ali ajdove žgance. Mleko in žgance ali pa prežganko.

Tako sem začela kuhati, pa tudi v gostilni sem morala pomagati. Kadar je prišel gost, so mi rekli: »Ti si mlada, le pojdi postreč.« Posebno v nedeljo je prav gotovo tudi med kosilom kdo prišel. Tako kosila nikoli nisem jedla sede, ampak na nogah, da sem lahko takoj šla v gostilno postreč novega gosta.

Nekega dne so mi mama rekli: »Jutri moraš ti peči kruh. Videla si teto, kako ga je mesila in pekla, zdaj si pa ti na vrsti.« Mama niso nikoli pekli kruha. Oni so bolj ukazovali. 'Metrga' je bila visoka, da sem si morala pristaviti pručko, da sem dosegla do dna. K peči sem si pristavila pručko, da sem zakurila, odstranila žerjavico, vse, kakor je delala teta. Pet, šest velikih hlebov kruha sem morala speči vsak dan.

Kaj pa gospodar? Vi ste ga klicali ata.

Ata, Bog jim daj nebesa, samo enkrat so me natepli, ker sva s pastirjem pozimi pod kozolcem kurila. Z jermenom so naju krepko našeškali. To je bilo prvič in zadnjič.

Ali ste imeli upanje, da se bo tudi za vas kdaj kaj spremenilo?

Njena zgodba je pesem in solza.

Delala sem, delala. Želela sem si spremembe, vendar nisem vedela kako. Pa je iz Šentruperta k hiši prišel kot hlapec Franc Ajdišek. Dve leti je bil pri nas. Bil je iz velike družine štirih bratov in dveh sester. Videl je, kako sem morala vedno garati. Nekoč je rekel: »Pepca, ti kar malo sedi, grem jaz namesto tebe v gostilno.« Pogosto me je zamenjal pri delu.

Nato mi je rekel: »Ti, jaz bom šel na Nizozemsko. Naveličal sem se takšnega življenja. Rad bi začel živeti samostojno. Hočeš iti z menoj?« »Oh,« sem rekla, »rada, saj tako nimam ne tam ne tukaj nič. Nobenega svojih nimam.«

Ponudil vam je torej poroko.

Da, rekel je: »Se bova poročila, potem pa boš prišla za mano.« Mami sem seveda morala povedati.

Ti so rekli: »Ja, ja, tega vzemi, ker je pošten.« Imeli so ga zelo radi. Bil je res priden, vse je delal.

Je bilo kaj priložnosti, da sta si povedala, da se imata rada?

Z žalostjo moram povedati, da ga nisem imela kdovekako rada. Spoštovala sem ga, ker je namesto mene večkrat kaj naredil in zato, ker mi je obljubil, da me bo nekam odpeljal, da bom nekoč lahko samostojna.

Pepca Kebel in župnik Lojze Rajk

Potem ste bili vi njemu bolj všeč kot on vam? Gotovo ste bili lepo dekle.

Ja, on je mene rajši videl. Pa nisem bila tako lepa, poštena pa. Nikoli nisem poznala drugega moškega kot svojega moža. Preden sva šla v Belgijo, naju je župnik Žitnik, ki me je učil verouk, v Stopičah poročil. Imela sem dvaindvajset let in rodno deželo sem zapustila leta 1929. Nikoli mi ni bilo dolgčas za Slovenijo. Imela pa sem domotožje, ko sem prišla v tujo deželo. Hudo je, ker ne razumeš nobenega jezika.

Kako je teklo vaše življenje v Belgiji?

Mož je delal v rudniku, jaz doma sama. Ni mi bilo težko, saj sem bila vajena vsakega gospodinjanskega dela. Najprej smo leto in pol živeli v eni sobi, v njej kuhali in spali. Zatem smo dobili stanovanje in ko so se ustanovci odselili, sva z možem za tri leta vzela sebi nek poljski zakonski par. Po osmih letih smo se preselili. Redila sem svinje in kokoši, še celo ovce. Vsi so se čudili, da sem na leto pridelala eno tono krompirja. Poleg tega sem imela še vrt in skrbela sem za otroke in moža. Kuhala pa sem tudi za druge samske moške, ki so me prosili. Veliko sem pletla za moža in otroke, tudi za druge, velikokrat ponoči. Vajena sem bila trdo delati in vsi so vedeli, da mi ni bilo časa nikoli odveč, saj sem imela zmeraj kaj postoriti.

Kakšne odnose ste imeli s svojimi sosedi tujci?

Kar sem prišla v Belgijo, se nikoli nisem z nikomer kregala, niti grdih besed ni bilo nikoli slišati iz mojih ust. Ko me je kaj prizadelo, sem šla v hišo, se zjokala in potem je bilo dobro. Včasih so mi otroci poljskih sosedov z vrta pulili zelenjavo, pa se zaradi tega nikoli nisem kregala. In še danes, ko me srečajo, pravijo, da take sosede ne najdeš zlepa.

Kaj pa vaši otroci?

Nikoli ne bom pozabila, ko mi je stara mama ob slovesu zaželela srečo in jaz sem ji rekla: »Jaz bom srečna, mati, če bom jaz otroke imela.« In ona je odvrnila: »Punca, punca, otrok in slabega vremena ni treba prositi. To pride samo.« Imela sem dva sinova, ki pa sta na žalost že pokojna. Alfonz je umrl pred štirinajstimi leti, po njem imam dva vnuka in dva pravnuka; Franc pa lani za svojo ženo. Zdaj sem sama. Ko bi vsaj mogla še brati.

Kaže, da ste bili navdušena bralka.

Res je. Včasih sem prebrala vse, kar je bilo kje. Zelo rada sem vzela v roke Našo luč, na katero sem bila

Pepca Kebel in župnik Lojze Rajk pred njenim hišnim oltarčkom

naročena, že odkar obstaja. Po 45 letih sem jo odpovedala, ker ne morem več brati. Veliko lepega sem našla v njej in dobila podobo, kako živijo drugi rojaki po svetu. Dolgo časa sem spravljal stare številke.

Omenili ste Našo luč. Kaj pa vam pomeni slovenski duhovnik v izseljenstvu?

Jaz sem slovenskega duhovnika imela vedno zelo rada. Želim si njegovega obiska, pozdrava, da bi z njim mogla izmenjati kakšno besedo. Spominjam se, ko je pokojni g. Vinko Žakelj nekoč prišel k meni z besedami: »Tako sem lačen. Kamor pridem, mi ponudijo pijačo, malokdo pa me vpraša, če bi kaj jedel.« In z največjim veseljem sem mu na hitro skuhala makarone.

Tudi k slovenski maši grem zelo rada, če le morem; tudi k flamski grem rada. V tem ne delam razlike, zame ste vsi duhovniki enaki. Res pa je, da jih čez slovenske pesmi pri maši ni.

Kakšno mesto pa v svojem življenju dajete molitvi?

Vsak dan molim. Opoldan naredim križ. Zvečer vedno rečem: »Hvala Bogu, dobro je bilo čez dan,« in zjutraj: »Hvala Bogu, spet sem na nogah.« Gospoda prosim: »Vsem nam daj zdravje in pravo pamet za moje otroke.« Moja najljubša molitev je Sveti angel. Naučila me jo je stara mama po poti, ko sem kot otrok zapuščala jokajočo mater.

Vemo, da tudi zelo radi pojevete in da je slovenska pesem globoko zakoreninjena v vašem srcu.

Pela sem že kot deklica, s 16 leti sem začela peti v cerkvi na koru. In tudi v Belgiji slovenske pesmi nisem pozabila: 25 km daleč sem se s kolesom vozila na vaje in se pozno zvečer vračala domov. Za petje bi dala

vse. Spominjam se orožnika, ki je hodil jest v gostilno, kjer sem služila. Nekoč je o meni rekel: »Tale punčka če ne joka, poje, če ne poje, pa joka.« In še danes je tako. Bo dan, ko bom lahko cel dan pela. In bo dan, ko bom cel dan jokala.

Pa vendar vas poznamo kot polno optimizma in dobre volje; na slovenskih zabavah celo še zaplešete. Od kod vam pri 95 letih vedno nasmejan obraz?

Ne vem. Sprašujem se, ali me ima ljubi Bog tako rad ali me tako sovraži (smeh), da me ne pokliče k sebi. Kot sem že rekla, so dnevi petja in so dnevi joka. Veste, ne pokažem svoje bolečine. Zakaj bi z njo žalostila še druge? Jokam ponoči ali ko sem sama, da me nihče ne vidi. Sama sem, velikokrat mi je dolgčas, pa še slabo vreme naredi svoje. V takih trenutkih začnem misliti: »Kam sem prišla, kako je živela moja mama, kako sem živela jaz ...« (omine solze tu postanejo zgovornejše od besed).

Preden zaključiva najin pogovor, nam, prosim, zau-pajte, kaj bi vi položili na srce bralcem Naše luči in sploh vsem Slovencem?

Dragi rojaki, bodite pošteni in pošteno živite. Če boste pošteno živeli, boste dolgo živeli.

Draga oma, prisrčna hvala, da ste z nami delili svojo življenjsko izkušnjo, ki nas je obogatila v spoznanju. Ponosni smo na vas, saj ste nam v svoji prešernosti, preprostosti in hkrati veličini pravi božji dar. Želimo vam trdnega zdravja in božjega varstva ter se veselimo, da bomo kmalu mogli z vami obeležiti vaših častitljivih 100 let.

Pogovarjal se je Lojze Rajk

Cerkev kot miza, pogrnjena z dobrotami razumevanja in ljubezni

O Cerkvi kot skupnosti Kristusovih učencev najbolj razmišljamo, če vzamemo v roke evangelij in prisluhnemo Jezusovim besedam, predvsem prilikam o božjem kraljestvu.

V skoraj vseh prilikah uzremo navzočnost gospodarja, ki ljudi in dogodke usmerja tako, da pripeljejo do srečnega konca. Očetov ali gospodarjev lik je v središču pripovedi, saj sta njegova navzočnost in njegovo ravnanje vedno prikazana kot odločilna za razplet zgodbe.

Evangelist Luka je zapisal Jezusovo priliko o veliki gostiji. »Neki človek je priredil veliko večerjo in jih je mnogo povabil nanjo. Ko je bil čas za večerjo, je poslal svojega služabnika povabljenim povedat, naj pridejo, ker je že vse pripravljeno. Vsi pa so se začeli v en glas opravičevati ...« Prvi je bil zaposlen s kupčijo, drugi z nujnimi delom, tretji naj bi se oženil. Ko je služabnik to sporočil gospodarju, se je le-ta razsrdil in dejal: »Pojdi brž na mestne ceste in ulice in pripelji sem uboge in pohabljenе, slepe in hrome! Služabnik je rekel gospodarju: Gospod, zgodilo se je, kar si naročil, in še je prostor. Tedaj je gospodar rekel služabniku: Pojdi na pota in vzdolž ograja in prisili ljudi, naj vstopijo, da se napolni moja hiša. Kajti povem vam: Nobeden izmed onih povabljenih mož ne bo okusil moje večerje« (Lk 14,16–18; 21–24).

Velika večerja in človek, ki jo prireja, predstavljata Boga. Mnogo ljudi je povabil. Vabilo velja vsakemu človeku, saj je vsak človek kot božji otrok vreden božjega omizja. Izgovori povabljenih so v Jezusovi pripovedi prazni, ker postavljajo v

ospredje osebne, človeške interese in prezrejo pomen božjega vabila na gostijo. Sesti k omizju božje gostije je neprimerno več kot skleniti dobro kupčijo, si zagotoviti gmotno trdnost ali veseliti in gostiti se ob izbiri življenjskega partnerja.

Gospodar nas pri tem prijetno preseneti. Če bi bili mi na njegovem mestu, bi bili užaljeni in večerja bi propadla. Jezus pa v priliki prikaže Boga Očeta, ki nikoli ne obupa, ampak tudi sredi najhujše zmede najde pozitivno rešitev. Še je prostora v hiši nebeškega Očeta! Pridejo naj vsi z mestnih cest in ulic, s križišč, s poljskih poti in ograd. Za Očetovim omizjem je prostor za vsakega človeka, ki je željan obedovati v nebeškem kraljestvu. Tudi če se nekdo skozi življenje prebija »pohabljen«, kar lahko pomeni duhovno neurejen, razklan, s šepavimi načeli, bo povabljeni gost nebeške gostije. Tudi tistemu, ki je bil slep za vse božje dobrote, ki jih je Stvarnik natrosil po našem planetu, v celotnem stvarstvu in v življenjih ljudi, ne bodo vrata zaprta. Vsi tisti, ki so kakor hromi obtičali v temnih dolinah človeške eksistence, bodo urno in kakor jelen lahko pritekli k mizi božjega kraljestva. Ta miza je pogrnjena z dobrotami božjega razumevanja in ljubezni.

Cerkev naj bi, tako kakor Bog v Jezusovi priliki, omogočala človeku in vsemu človeštvu vstop v svatovsko dvorano božje ljubezni. Ali ni prevečkrat zaposlena sama s seboj, z nujnimi opravki, s svojo organizacijo in z neodložljivimi prednostnimi nalogami, ki ji ne dopuste, da prisluhne božjemu vabilu, namenjenemu današnjim ljudem, nemirnim iskalcem sreče in globljega duhovnega izkustva? Morda tudi zato danes mnogi sodobniki iščejo drugačne, alternativne poti religioznega doživljanja. Prilika o veliki gostiji in bogato pogrnjeni božji mizi za vse ljudi je tudi za Cerkev vabilo k odprtosti, k dialoški širini in k merilom evangeljske pravičnosti. V Očetovem srcu, tako pripoveduje Jezus v priliki, je obilica božje iznajdljivosti, dobrote, usmiljenja in ljubezni. Prav teh lastnosti najbolj potrebuje tudi Cerkev kot oskrbnica evangelija. Tako bo čedalje bolj to, za kar je poklicana: topli dom, varno prebivališče, trdno zavetje in gostoljubni hram.

Zvone Štrubelj

Plesniva potica

Ko smo se dijaki vračali s počitnic v semenišče, smo radi prinašali s seboj različne priboljške, ki so v nas budili spomin na prisrčne trenutke v domačih družinah. Razne potice, salame, klobase in pecivo smo shranjevali v skupni omari v obednici, da se vonj po njih ne bi širil po celi hiši.

To so bile seveda za marsikoga med nami prave dragocenosti, ki si jih je želel prihraniti kot posebej zlahten prigrizek. Vendar je bila zadrega s shranjevanjem. Hladilnikov nismo imeli v sobah. Marsikdaj se je zaradi malomarnosti nekaterih lastnikov zgodilo, da je hrana splesnela in se pokvarila. Tako se je domača dobrotarica s težkim srcem preselila med odpadke.

Nekoč je naš vzgojitelj našel nekaj kosov plesnive potice v košu, jih vzel in jih položil na vidno mesto v obednici. Ko smo se zbirali k večerji, nas je pogled nanje takoj opomnil, da je nekaj hudo narobe.

Vzgojitelj nam je z očitajočim glasom spregovoril: "Fantje, danes pred jedjo ne bomo molili tako, kot ste običajno navajeni. Ob tej plesnivi potici bomo nekaj trenutkov v tišini razmišljali in se spomnili tistih, ki bi se ob njej stopili do krvi, če bi je vsaj košček našli v smetnjaku."

Ta lekcija je bila za nas nadvse zgovorna in stoodstotno učinkovita. Nikoli več je ni bilo potrebno ponoviti.

Na to doživetje iz semeniške dobe sem se spomnil nekaj let pozneje, ko sem z nekaterimi prijatelji potoval na Poljsko. Bilo je prav v zadnjih časih komunističnega obdobja, ko je Poljska doživljala hude pretrese. Ljudje so živeli v revščini, ki jo je bilo mogoče čutiti na vsakem koraku. Police po trgovinah so bile skoraj prazne in najbolj pretresljivo je bilo videti ljudi, ki so v nekaj deset metrov dolgih vrstah pred trgovinami čakali zgolj na kruh. Seveda je tam danes popolnoma drugače.

Verjetno smo mi mlajši, ki prave stiske še nismo doživljali na lastni koži, postali preveč neobčutljivi za resnične stiske drugih ljudi. Toda nepričakovano se lahko znajdemo v enakem ali celo hujšem položaju. O tem nam je v bližini spregovorila bridka izkušnja naših bratov in sester v Bosni in Hercegovini, Hrvaški in Srbiji, ki jih je vojna čez noč pahnila v neusmiljen boj za lastno preživetje. Kaj šele drugje po svetu! V zadnjem času tudi zaradi poplav in deročih voda.

Stiska drami svet. Stiska kliče po širokih in toplih človeških srcih. Stiska išče usmiljenja vseh nas, ki ga po božji dobroti še moremo izkazovati. Stiska opominja k človečnosti. Prvi korak naše človečnosti je hvaležen odnos do vsega, kar imamo. Sledi prizadevanje za ponovno uresničenje ideala iz prvih krščanskih časov: "Množica teh, ki so sprejeli vero, je bila kakor eno srce in ena duša. Nihče ni trdil, da je to, kar ima, njegova last, temveč jim je bilo vse skupno. ... Nihče med njimi ni trpel pomanjkanja" (Apd 4,32.34).

David Taljat

Lov na polhe in strahovi

Na Notranjskem, zlasti okoli Cerknice ter na Ribniškem, ne poznajo veselja trgatve, ker tam vinska trta zaradi ostrega podnebja ne raste. Zato so si našli drugačno veselje - lov na polhe, majhne živalice s košatim repom. Večina Slovencev jih še ni videla; kvečjemu njihove kože, sešite v pokrivalo polhovko. Mogoče pa so koga že strašili s svojim ropotanjem in čudnimi glasovi.

Kučma polhovka je bila nekoč značilno zimsko pokrivalo mnogih Slovencev. Več kot trideset polhov je treba uloviti za eno samo polhovko. Včasih to sploh ni bil problem. Če je bila dobra letina bukovega žira, so jih najbolj spretni polharji nalovili tudi preko tisoč. Za to je bilo treba dobro poznati gozd, predvsem bukova debla z votlinami. Polhi se namreč radi skrivajo v drevesnih votlinah, najraje seveda tam, kjer je žir. Ponoči prihajajo ven, da bi se ga najedli. Če je past nastavljena pred votlino, se bo polh zagotovo ujel.

Ko pride jesen, se polharji pogovarjajo, kakšna je letina žira in od tega je odvisno število polhov. Z lovom se tudi ne sme začeti prezgodaj, saj potem polhi še niso dovolj debeli, njihovi kožuhi pa zato premajhni. Ko moški ocenijo, da je prišel čas lova na polhe, se dogovorijo, kdaj bodo šli loviti. Pripraviti je treba dosti pasti. Past je narejena iz kosa lesa, ki je prevrtan, na sredi pa je na vzmet obešena zanka. Ko polh zavoha vabo, navadno lesniko ali drobno, omehčano hruško, pomoli glavo v past in s tem sproži zanko, ki ga ujame.

Polharji medtem kurijo ogenj, pečejo krompir in poslušajo, kako pasti »šklompajo«. Če slišijo, gredo nekateri po past z ujetim polhom, da jo lahko še enkrat nastavijo. Noč si krajšajo tudi s pripovedovanjem dogodivščin. Gotovo je med njimi vselej tudi kdo, ki ga je ponoči v gozdu nekoliko strah. Kdor ne pozna polhov, ga res lahko postane strah. Polhi namreč ropotajo, oddajajo različne glasove, godrnjajo, pihajo, se tudi tepejo in zavreščijo. Zato ni čudno, da so se

med polharji vedno širile govornice, da polhe pase sam vrag in pri tem poka z bičem. Če je bil novopečeni polhar še nekoliko vraževeren, je kmalu začel verjeti in v svoji domišljiji začel doživljati to, kar je slišal pripovedovati stare polharje.

Ko sem prišel na svojo prvo župnijo v Rob na Dolenjskem, mi je gospodinja prejšnjega župnika zaupala, da jo je bilo strah, ker je ponoči strašilo. Čeprav so ljudje povedali, da so to samo ubogi vrtni polhi, ki pridejo na podstrežje, jo je bilo vseeno strah. Potem sem tudi sam doživel ropotanje po stropu ter pihanje in kihanje. Šel sem se prepričati in sem z baterijsko svetilko osvetlil odraslega polha. Zaslepljen je mežikal v soj baterijske luči, dokler ga ni zmotil drugi polh in je izginil. Tako sem se prepričal, da so za marsikatero »strašenje« krivi polhi.

Polhi se namreč radi skrivajo v drevesnih votlinah, najraje seveda tam, kjer je žir.

Če se je v past ujel kak polh s posebno pisanim in zato še lepšim kožuhom, so polharji sploh radi pripovedovali, da so slišali iz gozda glas: »Dajte mi polha nazaj, polh je moj, ne pa vaš.« Fantje so jo hitro ucvrli proti domu, kolikor so jih nesle noge, ter doma pripovedovali, da jih je prepodil sam vrag. Nekdo, ki jih je ustrašil, pa je seveda pobral ujete polhe.

Polšje meso je precej mastno, vendar je bilo za revne ljudi poslastica. Polšjo mast, ki ostane tekoča, pa so včasih uporabljali za zdravilno mazilo.

J. Modic

Primorska koruzna jed »budle«

Potrebujete mehko koruzno moko, mast z ocvirki ali suho slanino ter kislo zelje.

V skledo stresemo koruzno moko, sol in malo popra. Na ognju razpustimo mast z ocvirki ali slanino, jo nato zlijemo na koruzno moko in počasi prilivamo neslan krop, dokler ne dobimo srednje mehkega testa. Iz njega oblikujemo podolgovate cmoke in jih poprašimo z belo moko, da ne bi pri kuhanju razpadli. Previdno jih vložimo v vrelo slano vodo in brez mešanja kuhamo deset minut. Zraven ponudimo praženo kislo zelje. Če vam jed brez mesa ne zadošča, lahko priložite še rezine kuhanega prekajenega svinjskega mesa.

Glasba je v meni

Andrej Radej je rojen v Berlinu. Star je devetnajst let in obiskuje gimnazijo. Skoraj ves čas, ki mu ob šoli še ostane, posveča glasbi. Z njim se je za Našo luč pogovarjala Ana Dovžan Troha.

Andrej, kdaj si odkril svojo glasbeno žilico?

Pravzaprav ne bi mogel povedati. Glasba je bila vse življenje okoli mene. Kamorkoli sem šel, vedno je bila neka melodija okoli mene.

Se spomniš iz svojega otroštva kakšnega doživetja, trenutka, ki bi te posebej nagovoril?

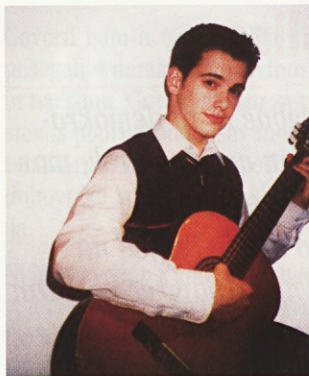
Da, kar veliko trenutkov je bilo. Pomembno pa je, da s tem, kar delaš, nagovoriš ljudi, da jim je všeč, kar delaš. Kot pevca te to najbolj razveseljuje. Moj prvi nastop je bil tu v župnijski dvorani. S skupino Druga generacija sem zapel pesem Irene Vrčkovnik. Imel sem kar veliko tremo, ampak občutek, stati pred ljudmi, jih razveseliti, mi je veliko dal in mi še danes veliko pomeni.

Za dobro glasbo je treba tudi veliko narediti. Je to težko?

Šele pred kratkim, mogoče pred slabim letom, sem spoznal, da je res težko, če se hočeš z glasbo preživljati. Ko sem bil mlajši, o tem nisem nikoli razmišljal. Z glasbo sem se vedno ukvarjal samo iz ljubezni do nje same.

Kateri so najpomembnejši mejniki na tvoji dosedanji glasbeni poti?

Prvi nastop v dvorani sv. Elizabete, ki sem ga že omenil, je bil zame zelo dragocen. Kasneje sem velikokrat nastopal v cerkvi, na primer za božič. Na pobudo staršev sem se potem začel učiti igranja na »keyboard«. Imel sem srečo, da sem dobil učiteljico, ki je tudi sama pela. Gospa Hoffmann je v Nemčiji znana pevka, saj je pela tudi na primer z Udom Jürgenom. Spodbudila me je, da sem se začel ukvarjati z glasbo zares in postala mi je kar nekakšen poklic. Skupaj z možem, ki je glasbeni producent na ZDF, sta zame napisala pesem. Takrat sem bil star enajst let. Posnel sem torej svojo prvo pesem na CD-plošči »Opa, ich schenk dir ein Lied«, »Dedek, podarim ti pesem«. Preko gospe Hoffmann sem prišel tudi do sinhronizacije. Vprašala me je, če bi bil pripravljen sodelovati na tekmovanju za sinhronizacijo glavne vloge v filmu »Levji kralj« Walta Disneya v nem-

ščino. Na žalost sem zasedel le drugo mesto, ker sem imel preveč čist glas, fant iz Švice, ki je zmagal na izboru, pa bolj grob, levji glas. Tudi kasneje sem še sinhroniziral različne oddaje, pa tudi film »Labodja princesa«, na kar sem še danes posebej ponosen.

Ti je poleg tvojega prvega nastopa v dvorani sv. Elizabete še kateri ostal posebej v spominu?

Dva ali trije nastopi z mojim očetom. Oče igra harmoniko in tako sem z njim v slovenskem klubu nastopil z nekaj narodnimi pesmimi. Najlepše so bile vaje z očetom doma. Bilo je nekaj novega, ker sicer glasbe nisem delil s svojimi. Zame je bilo tudi posebej lepo, da sem lahko z očetom stal na odru.

Kje te lahko slišimo?

Slišali bi me lahko prvič v znani berlinski dvorani za moderno glasbo. Pel sem v okviru projekta berlinskega senata »Jugend entwickelt das neue Berlin 2001«. To pomeni, da naj bi se mladina ukvarjala z Berlinom na različne načine, tudi preko glasbe. Skomponiral sem pesem v angleščini, čeprav sem se tedaj učil kitaro šele šest mesecev. Poimenoval sem jo »My city«. Med tisoči tekmovalcev sem zmagal, čeprav moj nastop po mojem mnenju ni bil nič posebnega. Sam, brez izkušenj sem se spremljal s kitaro. Publiko sem bil všeč. Kasneje sem posnel pesem v studiu.

Kakšni so tvoji načrti za prihodnost?

Rad bi vplival na glasbo, ki bi jo na odru predstavljal. Kot vsak umetnik bi rad prodril naprej in nagovoril ljudi v Nemčiji, Sloveniji, v svetu, jim na svoj način pokazal resnico.

Ko misliš na Slovenijo, na kaj se spomniš?

Na najlepše poletne počitnice, ki jih človek lahko doživi. Počitnice v domovini, v okolju svojih najbližjih, bratrancev, tet in stricev, najbolj pa starih staršev. Tu živim v mestu, tam sem na deželi, v pristrčnem okolju.

Hvala ti, Andrej, za pogovor in želimo ti še veliko uspehov.

Volilna kulisa

Volitve niso pomembne le za demokratično ureditev in njen normalni tek, marveč so še veliko pomembnejše za politično garnituro samo. Prihod na oblast ali odhod z nje je namreč povezan tudi s številnimi ugodnostmi, med katerimi so materialne daleč najbolj cenjene.

V izkušenih demokracijah imajo zato natančna pravila, kaj pripada in kaj ne oblastniku od predsednika države do zadnjega lokalnega veljaka. Nad spoštovanjem pravil bdi poleg opozicije in medijev še vrsta državnih neodvisnih ustanov. Korupcija se sistematično preganja, kazni so težke, niti najvišjim oblastnikom ni prizaneseno. V Nemčiji npr. je demokratični nadzor težko udaril po kanclerju Kohlu in njegova stranka je morala z oblasti. Drugače pa je v novih demokracijah, kjer so se stare politične oblasti uspešno prelevile v nove. S tem ne bi bilo nič narobe, ko bi omogočile močan nadzor nad svojim delom, a so prav to preprečile.

Slovenija je šolski primer takšne države. Pri nas je demokracija – mešanica demokracije in diktature, pravi pisatelj Drago Jančar. Liberalna veja partije »je nastajajočo demokratično družbo nemudoma spremenila v svojo fevdalno posest«. Zdi se mu, da tega ne bo spremenil niti vstop v Evropo. Družbeno življenje »je danes grdo opustošeno. Brez dejanske vloge opozicije in resnično neodvisnega ter kritičnega tiska, radia in televizije, brez glasu intelektualcev in brez civilnih gibanj, ki so zdaj potisnjena v vladne urade, bo ta dežela provincialna gubernija brez notranjega ustvarjalnega življenja. Še tako učinkovita pragmatičnost ne more zamenjati žive participacije državljanov.«

Za jesenske volitve sta tako že postavljena oder in kulisa. Dogodki kažejo, da se je uigravanje začelo. Na splošno presenečenje ali pa tudi ne (!) so na oder postavili resnega kandidata, priljubljenega dr. Arharja. Mediji so ga raztrgali, ker je v Vzajemni (zavarovalnici) junija zaslužil toliko kot petnajst delavcev skupaj. Nikakor pa ni npr. mogoče izvedeti, koliko zasluži npr. Nada Klemenčič pri zavarovalnici Triglav, čeprav je pred nosom zaloputnila vrata nad-

zornim organom. Mediji so tudi že pozabili na Mirka Jeleniča, ki je z velikanskimi vsotami Rdečega križa delal po domače. S čim si je dr. Arhar prislužil to pozornost, ko pa je bila njegova plača povsem zakonita? Preprosto: raziskave javnega mnenja so mu dajale podobne možnosti za zmago v

predsedniški tekmi kot Drnovšku. Predobrega tekmeča je bilo treba nevtralizirati, torej oblatiti. Uspešno, kajti po zadnjih raziskavah se je število njegovih simpatizerjev prepolovilo.

Drnovšku je sedaj za petami Barbara Brezigar. Kaj jo čaka? Pred leti je kot tožilka zaustavila proces proti akterjem v aferi Depala vas, zaradi katere je moral Janeza Janša iz vlade. In prav pred volitvami bodo proces obnovili. Morebiti zato, da bi zasejali sum o njeni nepristranskosti? Po volitvah, ko bo Drnovšek grel Kučanov tron in poskrbel, da bo vse po starem – Kučan sam je na televiziji izjavil, da je Drnovšek kontinuiteta – bodo proces zagotovo spet ustavili.

Verjetno sem prehitro posadil Drnovška na predsedniški prestol. V zadnjih dneh je namreč slišati, da bo umaknil kandidaturu. Zamenjal naj bi ga dr. Rupel ali ljubljanska županja Viktorija Potočnik. Še en obrat v uigravanju? Vsekakor manever več, da bi volivce čim bolj zmedli in jih odvrnili od volitev. Kajti preverjeno je, da so tisti, ki jim demokracija ustreza, organizirani in disciplinirani: šli bodo volit Kučanovega kandidata, pa naj se piše Drnovšek, Rupel, Potočnikova, ali pa Jelenič, Klemenčičeva ...

Ob prigodah v Piranskem zalivu se zastavlja vprašanje, če ne gre za protiuslugo. »Naši« so z vsemi močmi pomagali na oblast svojim tovarišem Račanu in Mesiču. Ali sedaj ne rožljata po Piranskem zalivu, da bi »ogroženi« Slovenci strnili svoje vrste okrog Kučanovega kandidata, ki jih menda edini more rešiti? Kakor koli že, dokler bomo prenašali za kuliso družbenega življenja demokracijo, ne bodo oblastniki odvisni od svojih dejanj, ampak od igrice, ki jih uprizarjajo ob volitvah, da se obdržijo na oblasti ... Ker se jim spleča, zelo spleča. Njim že, ne pa tudi državljanom!

Drago Karl Ocvirk

Msgr. dr. Janez Zdešar

CERKEV NA SLOVENSKEM V PRIMEŽU TOTALITARIZMOV (FAŠIZMA, NACIZMA IN KOMUNIZMA)

Pogled v 20. stoletje

Na letošnjem srečanju treh Slovenij na Sv. Višarjah je udeležencem predaval msgr. dr. Janez Zdešar. Ker je njegovo razmišljanje zelo zanimivo zaradi razločevanja razmer komaj minulega časa, ga bomo objavili v naši reviji v celoti.

Ljudje z globoko vero v napredek človeške zgodovine, kulture in civilizacije so pogosto prepričani, da se svet neprestano in z notranjo nujno razvija na boljše in na lepše.

Napredek sveta v zadnjih dveh stoletjih je dejansko in z lahkoto ugotoviti na področjih znanosti, tehnike in civilizacije. Znanost in tehnika napredujeta iz izkušenj in ugotovitev prejšnjih generacij, dodajajo jim nova, globlja in obširnejša spoznanja. Tako se znanost vedno bolj razvija, raste in množi.

Drugače pa je na področjih človeške etike in morale. Odločanje posameznikov ali generacij pred nami za dobro ali za slabo komaj kaj vpliva na odločanje "hinc et nunc". Naše sedanje etične in moralne odločitve nimajo nujne vzročne podlage in stvarne opore v odločitvah naših "očetov". Posamezniki in družba so vedno znova postavljeni pred svojo lastno, vsakokrat novo, enkratno odgovornost – takšna ali drugačna preteklost ji ni v pomoč.

Zato lahko npr. v neki določeni dobi napredek znanstvenega in tehničnega razvoja časovno sovпада z moralnim in etičnim propadanjem človeške družbe.

To velja za scientistično „napredno“ 20. stoletje: v zgodovini človeštva ne poznamo takih in tako grozljivih, velikanskih neetičnih dejanj posameznikov, družbe, držav, kot so jih povzročale in doživljale generacije preteklega stoletja. To velja najprej za Evropo in posledično tudi za Slovence.

Govoril bom o treh totalitarnih sistemih, ki so kruto posegali v domačo zgodovino: o komunizmu, fašizmu in nacizmu. Gre predvsem za prikaz zgodovinskih dejstev s področja odnosov med Cerkvijo in vsakokratno totalitarno oblastjo, upoštevajoč vernike, laike in duhovnike iz celotnega slovenskega etničnega ozemlja.

Ni lahko vedno z gotovostjo ugotoviti, kdaj in kje je šlo v totalitarnih časih in v konkretnem dogajanju za protiversko ideološko preganjanje, ali pa tudi narodnostno ali pa za obe hkrati – ali pa še za kaj tretjega.

Zaradi zaokroženosti prikaza – ne izčrpnosti –, bo na kratko orisan še položaj slovenskih vernikov na Primorskem in na avstrijskem Koroškem do konca 1. svetovne vojne, leta 1918. Upoštevam torej ne samo totalitarizme, temveč tudi predvojni in povojni iredentizem in nacionalni šovinizem.

Čas evropskih totalitarizmov sem sam živel in doživljal. Sočasnost ni nujno ovira za nepristranost zgodovinskega prikaza tiste dobe, saj soudeleženosť lahko razumevanje tudi olajša. Trudil sem se, da bi dogajanje prikazal „sine ira et studio“.

Zgodovina ni moj poklic, je pa moja ljubezen, amaterstvo, „amor“ – ki velja tudi domači slovenski Cerkvi. Iz ljubezni do nje sem se lotil tega razpravljanja.

Podajanje je poljudno, ni znanstveno strokovno. Večina podatkov in števil je iz sekundarnih virov. Zahvaljujem se – in hkrati opravičujem – avtorjem, imenovanim in neimenovanim, ker pogosto dobesedno navajam njihova besedila, ne da bi jih posebej označil. Moja zahvala velja predvsem dr. Tamari Griesser-Pečar, ki v svojih razpravah in knjigah neutrudljivo raziskuje ta del naše zgodovine.

Totalitarizem in totalitarizmi

Naj najprej – na kratko – pojmovno opredelim besedo „totalitarizmi“ oz. spregovorim o značilnostih njihovih nastankov, o medsebojni podobnosti pa tudi različnosti.

Evropa 20. stoletja je doba totalitarizmov: komunizma, fašizma in nacizma.

Vsaka totalitarna država je *policijska država* (Polizeistaat), država nasilne oblasti, ki načelno ne temelji na zakonih, temveč na prisili. Zato ne spoštuje svobode ne lastnine, pa tudi ne življenja svojih državljanov. Je par excellence nehumana.

Za totalitarizem je značilna *koncentrirana država*, nasprotje pravne države, v kateri je oblast porazdeljena na pravno, sodno in izvršilno oblast. Totalitarna država te delitve oblasti ne pozna, prav tako nobenega strankarskega pluralizma, nobene subsidiarnosti: zgoščena je na trdo, okrutno nečlovečnost.

Za totalitarizem je značilna *ena sama in vsemogočna (državna) partija*, monopolistična in monolitna; tj. nasprotje vsakršne politične pluralnosti. Ta partija – njeno notranje trdo jedro – je najvišja in neomejena oblast. Vse družbene ustanove in organizacije so podrejene temu vrhovnemu vodstvu.

Za totalitarizem je značilen *neomejen nadzor na vseh področjih družbenega in organiziranega življenja* – tja do zasebnosti vsakega človeka, ki je v družbenem oziru komaj kaj več kot ničla.

Vse organizacije – iz vseh področij – so *instrumentalizirane*. To pomeni, da so le sredstva oz. orodja totalitarne oblasti za doseg svojih ciljev. Ta oblastna premoč zagotavlja maksimalni nadzor in olajšuje oblastniško manipuliranje. Ostane le še neskončno množstvo posameznikov, izoliranih, atomiziranih, politično in socialno izničenih individuov – strnjjenih v množičnih organizacijah.

Za totalitarizem je značilen *državni psihofizični teror*, ki je iracionalno avtoritaren in nepredvidljiv. Grozi slehernemu in vsakomur, ki se s totalitarizmom ne more ali noče socialnopolitično in svetovnonazorsko (v pomenu dogmatičnega enoumja) poistiti. To se pravi: vsakemu, ki noče postati totalitarna, fašistična, nacistična, komunistična ničla. Ta terorizem se v revolucionarni fazi, pred zavzetjem državne oblasti, ne ustraši niti „fizičnega iztrebljanja“ posameznikov, skupin, slojev, etnij ...

Osnovni pogoj za vzdrževanje, ohranjanje totalitarne ga gospodarstva je boj proti sovražniku, resničnemu ali namišljenemu. Če ni sovražnika, ni mogoče doseči monolitnosti niti popolne enotnosti – pa tudi ne kolektivnega fanatičnega sovraštva, ki je prva in poglavitna čustvena nabitost totalitarizma.

Totalitarni državni terorizem je nujno povezan in prežet z neko ideologijo. V vseh totalitarnih državah so posvečali največjo pozornost ideološki indoktrinaciji mladine. Zato je treba čimbolj oslabiti družino in vzgojo otrok, zato je potrebno ideološko obvladati šolstvo in ga zlorabiti za totalitarno pre-socializacijo. Zato je uvedena kontrola nad celotnim področjem informiranja in komuniciranja prek medijev vseh vrst.

Končno naj omenim še medsebojno povezanost totalitarizmov: skupen jim je zgodovinski izvor iz idejnega sveta marksističnega socializma.

Trditev zveni neverjetno, a je zgodovinsko utemeljena, čeprav redko navedena, nerada jo sliši predvsem evropska levica.

Mussolini je še mlad vstopil v PSI, italijansko socialistično stranko, in bil njen tajnik v Forliju. Na kongresu stranke 1912 je bil eksponent revolucionarnega krila in nasprotnik imperialistične vojne proti Libiji. Postal je direktor strankinega glasila „Avanti“ in se – zvest Leninovim zahtevam v okviru 2. internacionale – upiral proti vstopu Italije v vojno. Kmalu pa se je premislil in postal vnet zagovornik vstopa. Stranka ga je zato izključila, odvzela uredništvo glasila, nakar je začel izdajati nacionalistično glasilo „Popolo d' Italia“ in 1919 ustanovil „Fasci di combattimento“ ..., l. 1922 vkočkal v Rim („Marcia su Roma“) in prevzel oblast.

Stalin je bil – zaradi širjenja socialističnih idej – kot pravoslavni bogoslovec v Tbilisiju izgnan iz bogoslovja, se nato pridružil Leninu in se povzpel do najvišjega mesta v sovjetski Rusiji. Don Sturzo v svoji knjigi „Italija in fašizem“ iz l. 1926 navaja, da je v celoti gledano med Rusijo in Italijo le ena sama razlika: boljševizem je komunistična diktatura oz. levi fašizem, medtem ko je fašizem konservativna diktatura oz. desni boljševizem.

Mussolinijevo totalitarno državno ureditev je ovirala liberalna monarhija in predvsem papeški Vatikan. Zato pa je bil fašizem toliko bolj imperialističen in osvajalen navzven: dokazi so Abesinija 1936, Albanija 1939, Balkan s Slovenijo 1941, kjer je pokazal krutost Hitlerjevega nacionalsocializma in Stalinovega internacionalsocializma (komunizma).

Hitler je ob koncu 1. svetovne vojne v Münchenu vstopil v „Deutsche Arbeiterpartei“, delavsko stranko, ki se je 1920 preimenovala v „National Sozialistische DAP“, po programu antikapitalistična in delavska stranka, namenjena gospodarsko izžemanim in ogroženim iz nižjih delavskih slojev.

Prikaz in naštetje glavnih značilnosti totalitarizmov nam kaže, da so nezdržljivi z osnovnimi pravicami človeka, kakor jih pozna npr. evropski humanizem od novega veka naprej, ali kakor ga razumejo Združeni narodi – v svojih dokumentih in resolucijah – ali pa – kar je za vernike še bolj pomembno – kakor jih utemeljuje in oznanja verski in socialni nauk Cerkve. Pij XI. je v svojih okrožnicah Non abbiamo bisogno l. 1929 obsodil takó fašistično proticerkveno nasilje kakor tudi l. 1937 – v časovnem zamiku dveh tednov – brezbožni komunizem z okrožnico Divini Redemptoris, in nacistični rasizem z okrožnico Mit brennender Sorge.

Že v začetkih nacifašizma, v dvajsetih in tridesetih letih prejšnjega stoletja, so se najavili v Italiji in Nemčiji prvi totalitarni pritiski, grožnje in manipulacije proti veri, katoliški Cerkvi, duhovnikom in vernikom. V to fazo spadajo tudi poskusi približevanja, npr. Lateranske pogodbe in konkordat z Nemčijo. Nato pa so se odnosi in stiki med Cerkvijo in totalitarizmom vedno bolj ohlajali, dokler ni prišlo do pravih preganjanj. Pogodba in konkordat z Italijo in Nemčijo sta bila bolj ali manj po(ne)srečen poskus za umiritev in prenehanje nasilja nad Cerkvijo, zlasti v nacistični Nemčiji.

V poznih tridesetih letih se je v Sloveniji razvnela debata, kateri totalitarizem je Slovencem najbolj nevaren. Marksisti-komunisti so trdili, da nacifašizem, medtem ko so katoliški intelektualci menili, da komunizem.

Vprašanje je bilo napak postavljeno, saj sta nam bila oba čez mero nevarna. Škof Rožman se ni spuščal v diskusijo. Oba sistema je odločno odklanjal in zavračal, vendar se da iz njegovega pisanja in ravnanja sklepati, da je imel vernike za dovolj odporne proti ideologijam nacizma in fašizma, da jih torej ni treba vedno znova pred njima svariti. Velik del slovenskega naroda na Primorskem v Italiji in na Koroškem v Avstriji – od koder je po prvi vojni sam pribežal kot begunec v matično Slovenijo – je že dolga leta na lastni koži čutil versko in narodno preganjanje. Zato je Rožman svaril predvsem pred komunizmom, ki je bil zaradi socialnih krivic v Sloveniji bolj vabljen ter privlačen in ga Slovenci na lastni koži še niso izkusili.

Slovenska Cerkve je bila v primežu totalitarizmov – in njihovih predhodnikov, italijanske iredente in avstrijskega ter madžarskega šovinizma – v 20. stoletju zatirana, mučena in preganjana.

Ta del njene zgodovine je predmet tega razpravljanja.

Kaj je preganjanje - in vrste preganjanja

Slovar slovenskega knjižnega jezika razloži pojem „preganjanje“ takole: „zasledovati koga z namenom, uničiti ga ali mu onemogočiti delovanje“. Pri preganjanju Cerkve na Slovenskem je šlo prav za to: uničiti jo ali vsaj onemogočiti njeno delovanje.

Preganjanje Cerkve in vere je bilo:

- direktno – indirektno, prikrito – javno;
- administrativno – sodno-kazensko;
- posameznikov, institucij, skupin, verskih občestev, redov, organizacij;
- škofov, duhovnikov, vplivnih in vodilnih laikov;
- psihično, z zasliševanji, zlasti nočnimi;
- fizično, z napadi, telesnim mučenjem, uboji in „likvidacijami“;
- z zaplenbo cerkvenega imetja, cerkva, redov, vzgojnih ustanov;
- s požigi in rušenjem cerkva, kapelic, znamenj;
- z ukinitvijo tiska, medijev, organizacij, šol;
- z izločitvijo Cerkve in njenih šol iz državnega sistema v zasebnost;

z drugo- in tretjerazrednostjo v poklicih (učitelji, uprava, vojska, policija, štipendije ..., pri bolniških in socialnih zavarovanjih),

z oviranjem in prepovedmi verskih opravil in nabirk, s pozivi duhovnikov na orožne vaje, za božič in veliko noč, pred birmo in prvim obhajilom, s prepovedmi „dovoljenja za delo“,

z oviranjem in prepovedmi romanj, birm, novih maš, procesij, zvonjenja, popravljanja in graditve novih cerkva,

s hujskanjem in kampanjami, širjenjem sovraštva v medijih proti cerkvenim osebam in institucijam, z montiranimi sodnimi procesi,

s kaznovanjem, prisilnim delom in zapori, s šikaniranjem in zapostavljanjem skozi desetletja, z diferenciacijo (s poglobljanjem nasprotij, z izigravanjem, sejanjem razdora, razbijanjem enotnosti Cerkve).

Raznarodovalno:

s prepovedjo in ukinitvijo materinščine, tudi v cerkvi; z italijanizacijo, germanizacijo, madžarizacijo osebnih priimkov in imen, krajev;

z ukinjanjem slovenskih šol, vzgojnih zavodov, javnih ustanov, organizacij, medijev, tiska;

z izganjanjem in izgoni, konfinacijami vodilnih in vplivnih, z zapostavljanjem slojev, območij, krajev, sorodnikov protirevolucionarjev,

z rušenjem in požigi naselij, s smrtnimi kaznimi, s streljanjem talcev, represalijami, s prisilnim delom, zapori in koncentracijskimi taborišči, z množičnimi poboji.

Očitki in obtožbe:

protifašist, protinacist, in protikomunist, narodni izdajalec, kolaboracionist, zloraba vere v politične namene, vtikanje v politiko, politikantstvo, versko delovanje brez predhodnih, sejanje verske nestrpnosti in mržnja, neupoštevanje državnih ali ljudskih zakonov, naredb, ukrepov, prepisov, verbalni delikti,

zveze s tujimi državami, Vatikanom in povezave z emigranti,

protidržavno delovanje, rušenje države, organiziranje upora proti državi ali ljudstvu ...

Kolikor je znano, ni iz časa vseh treh totalitarizmov na Slovenskem niti enega dokumenta, ki bi kot razlog za preganjanje izrecno navajal „vero“... ali „slovenstvo“...

Se nadaljuje

Na gospodarskem področju je odjeknila novica o prevzemu Leka. Namero za odkup vseh delnic po ceni 95 tisoč tolarjev za delnico je objavil švicarski farmacevtski koncern Novartis.

Alpinist Andrej Štremfelj je ob 30-letnici ukvarjanja z alpinizmom uspešno izpeljal projekt Prečenje slovenskih Alp v navezi s SI.mobilom. V 30 dneh mu je le malo zmanjkalo, da bi preplezal 30 različnih smeri v 30 različnih stehah v najkrajšem možnem času.

Koroški Slovenci so sredi avgusta izrazili protest proti novim karticam, prek katerih deželne oblasti od septembra izplačujejo denar družinam za njihove šoloobvezne otroke. Na plastičnih karticah namreč niso pravilno zapisana imena pripadnikov slovenske manjšine, saj na črkah manjkajo strešice. Po mnenju predstavnikov slovenske manjšine gre za "grobo poseganje v imensko pravo". Že junija je nastal podoben problem pri drugih karticah, med drugim za socialno zavarovanje, na katerih ni bilo posebnih znakov pri zapisu imen koroških Slovencev.

Piranski občinski svetnik Joško Joras, ki živi na levem bregu Dragonje, je želel dokazati, da živi na območju, ki je še vedno pod pristojnostjo in jurisdikcijo Republike Slovenije. Na levem bregu Dragonje se nahaja precejšen del katastrske občine Sečovelje, ki pa naj bi po ratifikaciji pogodbe o državni meji postala del Hrvaške. Skupina hrvaških državljanov je 18. avgusta prišla na Jorasovo dvorišče in z njegove hiše snela evropsko in slovensko zastavo ter izobesila hrvaško. Po odhodu Hrvatov je ob glasni spremljavi slovenske himne spet razobesil odstranjeni zastavi. Ob praskah med ribiči in policijskimi čolni v Piranskem zalivu je to drugi vir napetosti v slovensko-hrvaških odnosih. Za nameček so hrvaški policisti na podlagi naloga sodnika za prekrške iz Umaga aretirali Joška Jorasa in ga odvedli v zapor v Pulju. Na aretacijo se je s protestno noto odzvalo slovensko zunanje ministrstvo, hkrati pa je od hrvaškega prejelo noto zaradi "ponavljajočih se vstopov slovenskih ribičskih ladij v hrvaške teritorialne vode v Piranskem zalivu".

Obilne padavine in neugodne vremenske razmere v poletnih mesecih so ovirale pridobivanje soli v

sečoveljskih in strunjanskih solinah. Na obeh mestih so doslej pridelali le 40 ton morske soli, pri tem, da so načrtovali pridelek v višini tisoč petsto ton kakovostne soli.

Na Plešivcu so praznovali 400-letnico posvetitve cerkve sv. Uršule. To najvišje ležeče svetišče na Slovenskem je 18. avgusta leta 1602 posvetil ljubljanski škof Tomaž Hren in je še danes najvišje ležeče svetišče na Slovenskem. V času širjenja protestantizma je cerkev pomenila spomenik zvestobe katoliški Cerkvi.

V Celju so blagoslovili in odprli prvi zasebni katoliški vrtec v Celju, ki se imenuje Danijelov levček.

Osrednje slovensko romarsko svetišče na Brezjah so 1. septembra obiskali številni romarji, da bi se spomnili 95. obletnice kronanja podobe Marije Pomagaj. Ljubljanski škof Anton Bonaventura Jeglič je namreč na angelsko nedeljo, 1. septembra 1907, kronal Marijino milostno podobo, ki jo je narisal Leopold Layer. Umetnik se je zgledoval po Cranachovi Mariji v Innsbrucku, vendar ji je dodal slovenske poteze in slovensko nošo iz 18. stoletja.

Na Opčinah pri Trstu so se tudi letos odvijali že tradicionalni 38. študijski dnevi Draga 2002.

Župani dvojezičnih občin Dolina, Zgonik in Repentabor na Tržaškem vztrajajo, da ne bodo izdajali osebnih izkaznic zgolj v italijanščini. Zato bo po mnenju Primorskega dnevnika prefekt Vinzenzo Grimaldi podaljšal mandat izrednim komisarjem v teh občinah.

Karavanke bosta odslej krasila dva nova križa, ki sta že pred leti pričala o božji navzočnosti v naših hribih. Prvega so postavili na Potoškem Stolu, drugega pa na vzpetini za Prešernovo kočjo na Stolu.

Za skoraj 176 tisoč petsto osnovnošolcev in približno 106 tisoč sedemsto srednješolcev se je septembra začelo novo šolsko leto, ki bo za več kot 22 tisoč prvošolčkov prvo.

Svetovno združenje proti korupciji Transparency International je 28. avgusta objavilo rezultate raziskave nad stanjem korupcije v 102 državah. Med temi se je Slovenija uvrstila na 27. mesto. Razen Avstrije (na 15. mestu) smo prehiteli vse naše sosedo.

Bralci Vikenda, priloge Dela in Slovenskih novic in hkrati tiskanega medija z največjo naklado na Slovenskem, so za najbolj priljubljeno radijsko osebnost ponovno izbrali Jureta Seška. Ob tej priložnosti Radiu Ognjišče pripada tudi producentno priznanje. Radio Ognjišče je ob tretjem gongu Jureta Seška lahko ponosen na svojega sodelavca in svoje zveste poslušalce. Tretji gong je dokaz, da je program poslušan in da ga poslušalci cenijo.

Revizorji računskega sodišča, ki so pod drobnogled vzeli poslovanje Rdečega križa Slovenije v minulih treh letih, so ugotovili vrsto nepravilnosti. Ta dobrodelna organizacija je v omenjenem času poslovala neskladno z mednarodnimi konvencijami, zakonom o Rdečem križu, statutom in drugimi akti, kot tudi z načeli dobrega gospodarjenja.

V Sloveniji smo že na vrhuncu priprav za novembrske volitve predsednika republike in lokalne volitve, ki bodo 10. novembra. Tako imajo volivke in volivci do sredine oktobra priložnost izraziti podporo posameznim kandidatom. To lahko storijo s podpisom posebnih obrazcev na upravnih enotah, ki ga kasneje izročijo volilnemu štabu posameznega kandidata. Seznam kandidatov za predsednika države bo dokončno znan 23. oktobra, v sredstvih javnega obveščanja pa bo objavljen tri dni kasneje.

V Viteški dvorani mariborskega gradu je bila 3. septembra slovesnost prenosa sedeža lavantinske škofije v mesto ob Dravi leta 1859. Škof Anton Martin Slomšek je s svojim dejanjem globoko in neizbrisno posegel v narodni razvoj, zlasti še Slovencev ob severni meji. Narodnobuditeljska dejavnost škofa Slomška pred poldrugim stoletjem je ostala rdeča nit slovenske narodne identitete ob severni meji vse do danes.

A N G L I J A

LONDON

V prejšnji številki Naše luči smo poročali predvsem o smrtih naših rojakov. Tokrat pa se bomo povесelili z rojakoma, ki sta v tem letu praznovala že kar zavidljivi obletnici svojega rojstva.

80-letnica ni kar tako, zato bi se rad ob slavljenicah zadržal s kratkim opisom njunega življenja.

Prva je v maju praznovala ta prelepi jubilej naša rojakinja Micka – Marija Jančar, njej se je v juniju pridružil še Alojz Rebernik.

Marija je bila rojena 6. maja 1922 v dobri krščanski kmečki družini Hribarjevih v Ponovi vasi v župniji Šentjurij pri Grosupljem. Za njo so privekali na svet še trije bratje in dve sestri. Marija je, kljub temu da je najstarejša, preživela vse svoje brate in sestre. Micko (Marijo) so po končani osnovni šoli vpisali na

Marija Jančar, 80-letnica

kočevsko gimnazijo. V času šolanja je živela v bližnjem samostanu. Na to brezskrbno mladost jo vežejo prelepi spomini, ki jih še vedno rada omenja. Kot mladoletnica se je Marija srečala s svojim bodočim možem Jožetom, ki mu je sledila na medicinsko fakulteto v Ljubljano. Vojna vihra je začasno prekinila njen študij.

Na hitro se je s svojim zaročencem in s še nekaterimi drugimi intelektualci umaknila v Avstrijo, kjer so preživeli težka leta po koncu vojne. V tem času begunstva v Avstriji se je tudi poročila in že leta 1947 z možem prišla v Anglijo. V Bristolu se je zaposlila v bolnišnici, kjer je delal tudi njen mož, ki je obenem še študiral. Rodila se jima je prva hčerka Sonja. S pomočjo tamkajšnjega krajevnega župnika je Jože dobil možnost nadaljevanja študija medicine v Dublinu, kar je botrovalo njuni preselitvi na Irsko. Tam sta povila tudi drugega otroka Joška. Po končanem študiju sta se vrnila v Bristol v prijeten dom, imenovan »Emona«. Z velikim veseljem sta tukaj sprejela še tretjega otroka Martina. Marija je skrbno in vestno skrbelo za dom in družino. Rada je sprejemala svoje rojake in jim postregla z odlično domačo hrano v urejeni, s cvetjem obdani hišici.

Svoj jubilej je Marija praznovala v krogu svojih najdražjih sorodnikov in prijateljev. Skupaj smo se zbrali na Brezjah. Najprej smo se za vsa minula leta zahvalili z mašo, po maši pa s slavnostnim kosilom. Zbrani smo ji zaželeli še mnogo zdravih let v krogu svoje družine, kjer se Marija tudi najbolje počuti. Pred dvema letoma jo je namreč z odhodom v večnost zapustil dragi mož Jože.

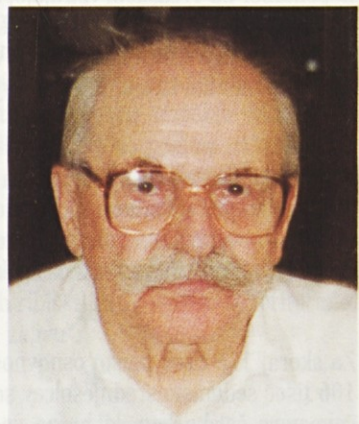
Drugi letošnji osemdesetletnik je Alojz Rebernik iz Londona.

Kot sem že omenil, je bil Alojz rojen v juniju, in sicer 16. junija 1922, v naselju Šomat v župniji Marije Snežne na Zgornji Velki v Slovenskih goricah.

Med vojno je bil vpoklican v nemško vojsko, ki jo je služil od 1943 do 6. aprila 1945. Po angleškem vojnem ujetništvu v Belgiji se je oktobra 1945 Alojz vrnil domov v Slovenijo. Leta 1946 je prebегnil pri Svečini nad Šentiljem na avstrijsko stran. V Avstriji je živel nekaj časa pri svojem stricu v Weinburgu pri Prozeegu.

Od tu pa je odšel v Zgornjo Avstrijo, kjer se je javil pri izseljenški komisiji. Zaprošil je za odhod v Anglijo, kamor je prispel leta 1948 s transportom iz Belgije.

Najprej je bil nameščen v begunskem taborišču v Havantu v bližini Harwicha. Od tod pa premeščen v begunski hostel, kjer je konec leta 1948 dobil službo redarja in hišnika. Naslednje leto je odšel na kmetijo v bližino Readinga (zahodno od Londona), kjer je pomagal pri vzreji in molži živine.

Slava Jančar

Alojz Rebernik, 80-letnik

Zaradi slabega zdravja je moral opustiti delo in se zdraviti v bolnišnici, vse do leta 1981. Šest let pred upokojitvijo je bil zaposlen v bolnišnici v St. Albans kot kuhinjski strežnik. Alojz uživa svoj zasluženi pokoj na Golders Greenu v Londonu. Še vedno je postaven in urejen, pravi »Anglež«, rad se udeleži naših rednih srečanj, včasih pa nam kar med tednom popestri kakšno urico.

Obema slavljencema želimo veliko božjega blagoslova, predvsem pa ljubo zdravje, in vsi skupaj kličemo še na mnoga leta v krogu svojih najdražjih.

30. avgusta se je od nas poslovil tudi misijonar jezuit Stanko Rozman, ki po letu premora in duhovnega poglobljanja zopet odhaja na delovno mesto v Zambijo.

Poleg drugih gostov, ki še vedno prihajajo po najrazličnejših opravkih in ogledih Londona v »Naš dom«, je bil na krajšem štirinajstdnevem izpopolnjevanju v angleščini tudi Gregor Lavrinec,

Posebno obvestilo!

Vse rojake in druge prijatelje slovenskih misijonov vabimo na vsakoletni misijonski dan v Bedford, ki bo v soboto, 26. oktobra.

Naš misijonski dan bomo pričeli s sveto mašo ob 16. uri v župnijski cerkvi sv. Križa "The Holy Cross", 355 Gold-ington Road. Po sveti maši se bomo zbrali v župnijski dvorani k pogostitvi ob misijonski tomboli in srečelovu.

Iskreno in prisrčno vabljeni!

*Gabrijela
in pripravljalni odbor*

bogoslovec iz Škofje Loke. Gregor v jeseni nadaljuje študij na inštitutu za patologijo Avgustinianum v Rimu. Želimo mu obilo uspehov in novega znanja na izbrani poti.

Konec septembra pričakujemo v našem domu mlado družino iz Štajerske. Njihov štiriletni otrok potrebuje namreč nujno srčno operacijo. Celotno družino in uspeh operacije priporočamo dobremu Bogu, vam pa v molitev.

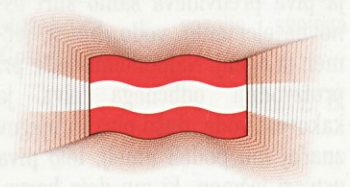
Na drugo nedeljo v septembru je bila v Londonu sveta maša, ki je po nekajmesečnem premoru zopet združila naše londonske rojake. Zbrali so se kar v lepem številu, po maši pa so z veseljem pripovedovali o svojih poletnih doživetjih. Nekateri so tople dneve preživeli v letoviščih, drugi na obiskih pri sorodnikih v Sloveniji in drugje po svetu, tretji pa kar doma.

Dragi rojaki v Londonu in okolici, ob tej priložnosti bi vas rad še obvestil, da bodo redne slovenske maše v kapeli našega doma v poznojesenskem in v zimskem času že ob 15. uri (ob 3. uri popoldan). Ta urnik bo veljal od druge nedelje v novembru pa vse do druge nedelje v marcu naslednjega leta.

Vsem rojakom v Angliji pa sporočam, da boste v naslednjem mesecu prejeli tudi oznanila in natančnejše datume mojih obiskov v posameznih skupnostih. Veselim se že ponovnega srečanja z vami.

Vsem dragim bralcem in rojakom doma in po svetu pošiljam lepe pozdrave iz Londona.

S. Cikanek, župnik

A V S T R I J A

GRADEC

Naša slovenska skupnost v Gradcu, ki jo medtem iz številnih prispevkov v Naši luči že kar dobro poznate, se je 22. junija odpravila na zanimiv in prijeten izlet v mesto Leoben, v srcu avstrijske Štajerske, kjer smo si poleg mestnih znamenitosti ogledali še slavno pivovarno Göss, ki po njihovem zatrjevanju proizvaja najboljše avstrijsko pivo Gösser.

Naša slovenska skupina pred pivovarno Göss v Leobnu

Tokrat nas je prvič vodila naša mlada članica Monika Mencigar in se odlično izkazala z dobro pripravljenostjo in dinamičnim vodenjem. Sicer pa je celotna družina Mencigar zelo aktivno vključena v dejavnost naše slovenske skupine.

Najprej smo si ogledali pivski muzej, spoznali zgodovino in sedanost pivovarne ter način proizvodnje piva. Zvedeli smo, da originalni in prvotni recept varjenja piva predvideva samo štiri osnovne elemente: vodo, hmelj, ječmen in ogenj. Najpomembnejše pri proizvodnji odličnega piva je kakovost vode, dušo piva in njegov značaj mu podeli hmelj, telo piva ustvari ječmen, ki mu daje barvo, moč in okus, vse to pa v pravilna razmerja postavi toplota, brez katere ni piva.

Na koncu našega prijetnega in zanimivega potepa po Leobnu smo izkoristili enkratno priložnost in si v mestni umetniški dvorani ogledali še razstavo, posvečeno legendarnemu mongolskemu osvajačku DŽINGIS KHNAU (1162–1227), ki jo je Avstriji posodil znameniti EREMITAGE iz St. Petersburga. Razstava bo odprta do 3. novembra.

I. Koletnik

Poroka Aleksandre Schneller in Christiana Skale

LINZ

Mesec junij je bil za družino Skala in njihove sorodnike zelo pomemben. Tudi slovenska skupnost se je veselila z njimi. Sin Christian se je namreč 15. junija poročil z Alexandro Schneller. Mladoporočenca smo na novo življenjsko pot pospremili z željo, da ne bi pozabila na darove ljubezni in njene skrivnosti, da bi v ljubezni poskusila začutiti, kot nam svetuje John Powell, kdaj je bolj potrebna ljubeznivost (Na tvoji strani sem!), kdaj opogumljanje (Saj zmoreš!) in kdaj spodbuda (Potrudi se. Naredi).

V mesecu juliju smo se zbrali v centru slovenske skupnosti v Linzu

in se poslovili od Ludvika Počivavška, našega dolgoletnega dušnega pastirja, ki se po počitnicah vrača v domovino, in sicer kot kaplan na župnijo Sv. Lenart v Slovenskih goricah.

Zahvalili smo se mu za iskreno prijateljstvo in prijetna druženja ter mu zaželeli vse dobro pri opravljanju novih nalog in zadolžitev, hkrati pa z veseljem sprejeli novice, da ne bomo ostali brez duhovnika. Dušno pastirstvo za Slovence v Linzu, Salzburgu in Freilassingu bo namreč prevzel Anton Štekl, delegat za Avstrijo na Dunaju. Želimo mu obilo božjega blagoslova.

Prepričani smo, da nas bo sodelovanje v skupnosti še naprej povezovalo, duhovno bogatilo ter utrjevalo medsebojne vezi prijateljstva z ljudmi okrog nas.

Lep pozdrav!

L. P.

FREILASSING

V spomin Viktoriji Gerbec

»Prah si bil in v prah se povrneš.«

Ali to pomeni, da ni nič večnega?
NE!

Slovo od župnika Ludvika Počivavška

Ljudje sicer res umrejo, toda za njimi ostaneta toplina in sreča, ki so ju vzbudili v ljudeh; ni namreč pomembno število let, temveč njih izkoristek: koliko je človek v tem času naredil dobrega, kolikim ljudem je uspel zarisati nasmeh na obrazu in prižgati žarek v očeh.

Gospe Viktoriji Gerbec, od katere smo se v petek, 26. julija, v Marijini cerkvi na pokopališču v Freilassingu poslovili, je to na njeni dolgi življenjski poti uspelo.

Pokojna Viktorija Gerbec

Viktorija se je rodila 19. aprila 1915 v Škofji Loki, kjer je tudi obiskovala osnovno šolo. Njeno mladost je krepko zaznamovala vojna vihra, ki se je razdivjala tudi po naši deželi in zapustila pravo razdejanje, a Viktorija je poskušala stopati z močnim upanjem in neizmernim zaupanjem v Boga skozi težke čase.

Tudi v najbolj temačnem in bolečem trenutku, ko ji je umrla edina hči, se ni vdala občutku osamljenosti in nesreče, ni gledala na prehojeno življenjsko pot z grenkobo in žalostjo v srcu, temveč je našla pogum in moč za nov začetek v tuji državi.

Zapustila je domovino in si poskušala ustvariti nov dom v Nemčiji. Ker je bila zelo sposobna, inteligentna in zanesljiva, je kmalu našla delo, še več, predstojniki so ji predlagali, da se je začela še izpopolnjevati in izobraževati, nazadnje ji je bilo zaupano zahtevno in odgovorno delovno mesto na oddelku za sodno medicino.

Življenjska pot gospe Viktorije ni bila lahka, mnogo trnja se je našlo na njej, ki pa mu je z močno voljo in vztrajnostjo poskušala priti do živega.

Globoka vera in zaupanje v Mater Božjo ter njeni prijatelji so bili izviri, iz katerih je črpala moč in pogum, ki ju je posebej potrebovala v času bolezni, ki jo je s potrpežljivostjo prenašala.

S svojo človeško držo nam je bila svetel vzor. Občudovali smo njeno odprtost in zmožnost prisluhniti sočloveku v stiski tudi takrat, ko je bila sama pomoči potrebna.

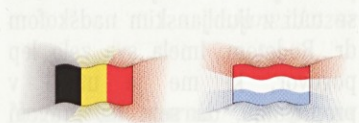
Hvaležni smo za podarjena leta skupnega druženja, za utrinke sreče, ki smo jih preživeli v njeni družbi, kajti teh nam ne more vzeti nihče.

Spomini ostanejo v naših srcih!

Pri maši zadušnici smo ji ob spremljavi orgel še zadnjič zapeli v slovo Ave Marijo, pesem o njeni zaščitnici in življenjski spremljevalki, in ji tako izpolnili njeno zadnjo skromno željo.

Ob koncu življenja štejejo le dobra dela, dela, ki smo jih storili za soljudi, zato smo se poslovili od nje v prepričanju, da bo zaslišala Jezusove besede: »Pridi, zvesta služabnica, v veselje svojega Gospoda!«

L. B.

BELGIJA in NIZOZEMSKA

Tokrat bodo naše novice skromne. Najprej se želim našim rojakom opravičiti, ker v prilogi Družine »Slovenci po svetu« ni nobenega poročila o nas tukaj v Belgiji in na Nizozemskem. Gotovo nismo med »zadnjimi«, ki bi imeli o sebi kaj povedati slovenskemu svetu. Slišal sem, da je bila naša zamuda dobrodošla, saj je bilo vseh poročil

Poslopje Slovenske katoliške misije v Belgiji – Eisden

kar preveč za tako omejen prostor. Upam, da se bomo lahko razodeli slovenskemu svetu ob kakšni drugi priložnosti. Moji zamudi ni botrovala lenoba, saj ta je »vseh grdob grdoba«. Enostavno sem imel v vseh v štirih flamskih župnijah, v slovenskih skupnostih in v Slovenskem pastoralnem centru v Bruslju preveč dejavnosti in obveznosti, in tako sem zamudil rok za pošiljanje prispevka.

Med počitnicami se ni dogajalo kaj posebnega. Tudi sam sem imel v domovini lepe počitnice, združene z učenjem francoščine, ki jo nujno potrebujem v Bruslju. Srečal sem se tudi z ljubljanskim nadškofom dr. Rodetom. Imela sva zelo lep pogovor, ki me je utrdil v prepričanju, da sem na pravem mestu. Zanimal se je za naše življenje in delo, zlasti v zvezi z novoustanovljenim Slovenskim pastoralnim centrom (SPC) v Bruslju. Vse naše rojake prav pristrčne pozdravlja. Prosil sem ga tudi za vas vse za poseben blagoslov, ki mi ga je z veseljem podelil.

MAASMECHELEN

Slovenski mešani pevski zbor Slomšek je 18. avgusta priredil zelo uspel slovenski piknik. Predsednik društva Slomšek mi je potožil, da je bilo verjetno veliko več Flamcev kot pa Slovencev. To je bil drugi najboljši piknik v 21 letih. Razveseljivo je bilo, da se je piknika udeležila tudi slovenska folklorna skupina Nizozemska iz Heerlena, prišla je celo skupina iz Neera pri Roermondu na Nizozemskem. Menda je bilo 400 ali 500 udeležencev.

42. slovenski dan v Eisdnu

Velik dogodek za naše rojake tukaj je vsakoletni Slovenski dan, ki ga

Pepca Kebel in gospodinja na Slovenski misiji v Belgiji Nežka Zalar

prreja Slovensko katoliško pevsko in kulturno društvo Slomšek. Odkar je moj prednik velikega spomina msgr. Vinko Žakelj s sodelavci ustanovil društvo, se nadaljuje to izročilo. Tako bo tudi letos.

12. oktobra bo ob 16.30 sveta maša v cerkvi sv. Barbare v Eisdnu, nato bo sledil kulturni in zabavni spored v župnijski dvorani Casino. Letos bo spored v znamenju pobratenja med našo občino Maasmechelen in Škofjo Loko. (Od 11. do 17. oktobra bodo sodelujoči na Slovenskem dnevu, ki pridejo z avtobusom, ostali pri nas pri družinah, ki jim bodo nudile prenočišče. Prosimo za običajno slovensko gostoljubnost, katero že pridno posnemajo tudi mnogi domačini Flamci. Njihov prihod organizira odbor za pobratenje, ki mu je predsednik Jef Albrechts, ki se je naučil lepo govoriti slovensko.) Poleg našega zbora Slomšek bo v cerkvi in v dvorani nastopal tudi škofjeloški oktet Ceh, Škofjeloška folklorna skupina, ansambel iz Škofje Loke.

Rojaki iz Belgije, Nizozemske in iz bližnjih krajev prijazno vabljeni, da podprete slovenska kulturna in družabna izročila.

BRUSELJ

Mnogi Slovenci in drugi naši prijatelji se zanimajo, kdaj bomo v našem Centru začeli s kakšnimi dejavnostmi. Že sprejemamo slovenske študente, zlasti tiste, ki prihajajo na študij teologije v Leuvnu. Informacije dobite pri msgr. Janezu Puclju ali pri meni.

Velika novost pa bo redna mesečna sveta maša vsako tretjo nedeljo v mesecu. G. Kazimir Gaberc jo ima doslej vsako prvo nedeljo, kar bo tudi nadaljeval. Prva slovenska maša za Slovence in prijatelje v **SPC na Avenue de la Couronne 206 bo 20. oktobra ob 16. uri.** Takrat smo pričakovali, da nas bo obiskal tudi papežev nuncij nadškof Pier-Luigi Celata, ki je bil prvi nuncij v samostojni Sloveniji in mu je Slovenija zelo ljuba, kakor mi je sam povedal. Vendar je ta dan zadržan, ker praznujejo papežev dan v Luxemburgu. Navzoča pa bo veleposlanica republike Slovenije gospa Marija Adanja.

Po maši v hišni kapeli bo sledilo družabno srečanje, pogovor o najprimernejši uri za te maše enkrat na mesec, o ustanovitvi pevskega zbora in še kaj. Kdor more, naj pride z javnim prevozom, možnost parkiranja je na Av. de la Couronne, pa tudi pri cerkvi sv. Antona na drugi strani železnice, od koder je samo pet minut hoje do SPC.

Avseniki pri nas

Naši rojaki in sosedje si zapomnite še en pomemben dogodek. Namreč: 25. in 26. oktobra bo pri

nas v Maasmehelenu v dvorani Salamander gostoval »domači ansambel Avsenik«. Vstopnice so po € 15. Za koncert morate biti v dvorani že ob 19. uri. Vstopnice lahko rezervirate pri Gerardu Colsonu, tel. 089/76.00.56 ali plačate na KBC 735-0049909-39. Za vsak nastop je na voljo 600 vstopnic. Pohitite.

Vse bralce lepo pozdravlja

Lojze Rajk

F R A N C I J A

PARIZ

Zopet smo v septembru, v mesecu, ko se po počitnicah snidemo in si izmenjamo svoja doživetja. Tokrat je bilo za našo pariško skupnost to trenutek žalosti in ura spoznanja, kako se živi, ko odpove hiši gospodar. 15. avgusta se je naš duhovni voditelj in delegat za Francijo, gospod **Silvo Česnik**, zgrudil v Slovenskem domu v Châtillonu zaradi utrujenosti. Takoj so ga prepeljali na urgenco v bolnišnico v Clamart, kjer so po dolgih urah ugotovili delno možgansko kap. Kakšne bodo posledice te kapi, še ni jasno, vendar smo po zaslugi slovenskega zdravnika dosegli, da so ga prepeljali v pariško bolnišnico »Salle Petrierek«, kjer imajo najboljše specialiste za možganske in nevrološke poškodbe. Kakšni bodo rezultati končnega zdravljenja, ne ve nihče, zato pa vam gospoda Silva priporočamo v molitev, kjerkoli ste; molite z nami za njegovo

vo zdravje povsod po svetu in predvsem v Sloveniji.

Kako se počuti družina brez gospodarja, pa smo vsi člani župnijskega sveta in društva Slovencev v Parizu občutili na svoji koži, ko smo se zbrali na izredni seji 30. avgusta v našem domu ob prisotnosti gospoda Kamina iz Merlebacha in patra Mija. Nihče ni bil pripravljen na ta dogodek, še manj na posledice, ki jih prinaša ta nesreča. Takoj je treba poskrbeti za najnujnejša opravila v domu, kot so dežurstvo, odgovarjati na telefone, poravnati tekoče račune, urediti nujne ekonomske probleme in še cel kup drugih neprijetnih težav, ki so nastale ob tem hudem dogodku.

Na zadnji seji smo torej sklenili, da urnik do nadaljnjega ostaja nespremenjen. Šola in verouk se pričneta v nedeljo, 8. septembra ob 14.30, kot do sedaj, nedeljska sveta maša je ob 17. uri. Duhovno vodstvo bo do nadaljnjega prevzel jezuit pater Mijo.

Za vse morebitne spremembe vas bomo skušali pravočasno obvestiti. Iskreno pa vas naprošamo za vaše tesno sodelovanje in točnost tako pri šoli kot verouku.

Zaupajmo v božjo previdnost, da nam ta preizkušnja prinese novih moči in elana za naše skupno delo in za našo dobro medsebojno povezanost.

Pariški zmaji z ekipo iz Argentine na Jarenini

O vseh nadaljnjih dogodkih glede doma v Châtillonu se za informacije obrnite na predsednika župnijskega sveta gospoda Cirila Valanta osebno ali pisno, za delovanje Slovenskega župnijskega društva v Parizu pa na gospo Evo Sutlič.

Vsi skupaj pa iskreno molimo za našega gospoda Silva in prosimo, da nam predstojniki v Ljubljani z gospodom škofom Uranom najdejo najboljšo rešitev za našo pariško faro.

Vsem rojakom lep začetek leta na delovnem, šolskem in duhovnem področju.

Janez Lozar

Nogometni turnir izseljencev Slovenija 2002

V jeseni, ko smo prejeli ponudbo od SVS za sodelovanje na nogometnem turnirju izseljencev, ki je potekal letos julija v Sloveniji, smo sklenili, čeprav ni bilo lahko, da si tudi mi v Parizu ustvarimo nogometno ekipo. Pod vodstvom Danijela Simca in s pomočjo nekaterih, ki so vzpodbujali to idejo, smo jo uresničili. Ustanovili smo »Pariške zmaje«.

S treningi smo začeli šele spomladi, nekateri so že prej igrali, večina pa se je seznanila z nogometno žogo, ko so začeli trenirati. Vsi navdušeni smo pričakovali dan, da se

(Mèricourt) Skupna srečanja se rada podaljšajo v pozno popoldne.

izpolni želja in uresničijo sanje, ki so nas popeljale 5. julija zvečer na Brnik v Slovenijo.

Da se prilagodimo slovenskemu zraku, obiščemo sorodnike, prijatelje, smo imeli pred seboj soboto in nedeljo. Med nami jih je bilo več, ki so prvič prišli v Slovenijo in vsi so bili zelo navdušeni nad njo.

V ponedeljek ob naselitvi v Dijaškem domu v Šiški smo se začeli seznanjati z ekipami iz Kanade in Argentine. Ekipa iz Kanade je praznovala letos 40-letnico Športnega društva iz Toronta. Ekipa iz Argentine pa je tekmovala že lansko leto. Poleg teh ekip so sodelovale še ekipe iz Celovca, Kopra in Slovenja v svetu. V tednu, ki smo ga preživeli skupaj, smo si ogledali kar lep del Slovenije. Bili smo na Gorenjskem v Šenčurju, ki so nam ga zelo lepo prikazali, na Koroškem v Slovenj Gradcu, nato v Slovenskih goricah v Pesnici - Jarenina, kjer nas je sprejel med drugimi tudi Alfi Nipič, med potjo pa smo se ustavili na krofih na Trojanah.

Finalna tekma v Ljubljani proti ekipi Kanade nam je dala 4. mesto.

Za naprej smo sklenili, da ekipa nadaljuje s treningi, da jo ojačimo in da se bolj resno pripravimo za drugo leto.

Navdušeno naivni in neizkušeni smo šli na pot z idejo, da naj bi prijateljske tekme služile predvsem medsebojnemu spoznavanju, povezavi in utrjevanju prijateljskih stikov med Slovenci.

Za čudoviti teden v Sloveniji se moramo zahvaliti organizatorjem, gostiteljem, »Pariškim zmajem« za dobro voljo kljub hudim bolečinam, ter našim sponzorjem.

E. S.

N E M Č I J A

BERLIN

V četrtek, 22. avgusta zvečer, je na obisk v slovensko župnijo v Berlin pripotovala skupina PINOCCHIO & EVERY, ki jo vodi Eva Kozlevčar. Otroke so pripeljali njihovi starši, ki so stanovali v prostorih župnije, mlade pevce pa so sprejele družine Brumnjak, Baligač, Balažic, Gabor, Turnšek in Fink. Martina Kenda jim je dva dni z veseljem razkazovala lepote Berlina, saj je že od prej njihova znanka. Bili so navdušeni.

Poleg prenočišč je bilo gostom treba priskrbeti tudi hrano. Skrb za to so prevzeli Betka in Jože Bonifarti ter Vera Gabor in gostje so bili zelo zadovoljni. Na pomoč so jim priskočili tudi drugi, še posebej v soboto, ko je šlo zares!

Koncert je bil v soboto zvečer v veliki dvorani. Mladi pevci so odlično opravili svoj nastop in to je bila pravzaprav otvoritev letošnjega veroučnega leta, darilo in spodbu-

Pevski zbor
Pinocchio

da mladim veroukarjem. Program koncerta je bil enkratno, tako da so lahko uživali vsi, od najmlajših, mladih, do najstarejših. V dvorani je bila taka tišina, da bi se slišala miška, tako napeto so vsi poslušali. Nastopila je tudi mala Kim, hčerka Eve in Tomaža Kozlevčarja, ki je še posebej navdušila in popestrila večer. Hvaležni smo skupini, družini Kozlevčar in vsem staršem, ki se niso ustrašili dolge poti in so svoje otroke pripeljali v Berlin, da so nam podarili košček domovine ter obogatili dneve, ki prihajajo!

V soboto, 24. avgusta, smo imeli med mašo krst male Lise-Marije Blatnik. Njen očka Sašo, mamica Mihaela, botra Borut Blatnik in Sonja Pukmeister so žareli od ponosa. Mala Lisa-Marija pa se je po svoje veselila v naročju in prispevala k sreči vseh zbranih, še posebej babic, dedkov ter njenih bratrancev Luka in Tobijasa. Mali krščenki smo zaželeli, da bi ji luč vere nikoli ne ugasnila, da bi postala močan člen naše skupnosti.

Večkrat si veselje in žalost podajata roko, a tudi to je življenje in takega moramo sprejemati. V petek, 23. avgusta, smo se poslovili od Romana Berganta, doma iz Izlake. Njegova žena Milena in hčerki Carmen ter Aleksandra so izgubile nenadomestljivega moža, očeta in prijatelja, pogrešali pa ga bomo tudi drugi Slovenci v Berlinu. Bil je navdušen gobar in mnogokrat smo gobje dobrote okušali tudi drugi. Želimo mu miren počitek v Gospodu.

M. M.

AUGSBURG

Slovenska skupnost v Augsburgu in Ulmu se veseli svojega novega dušnega pastirja. 1. septembra je

Roman Kutin, duhovnik ljubljanske nadškofije, prevzel vodstvo župnije. Prva srečanja s farani so bila tako že kar prvi dan, ko je bila nedelja in so bile maše napovedane v obeh župnijskih središčih. Ostali dve podružnici, Kempten in Ravensburg, pa sta bili na vrsti preko meseca.

Gospod Roman se je rodil v vasi Krn pod Krnom leta 1956 in je že po svojem izvoru blizu svojemu predniku pok. Jošku Buciku. Osnovno šolo je obiskoval doma, srednjo šolo pa je nadaljeval na klasični gimnaziji v Želimlju. Vstopil je v red salezijancev. Na Teološki fakulteti v Ljubljani se je poglobljal v bogoslovne študije in jih zaključil leta 1983, ko je bil tudi posvečen v duhovnika. Vmes je opravil enoletno prakso na slovenski župniji v Celovcu. Zelo se je posvečal glasbenem izobraževanju, tako da je v času študija na Rakovniku v Ljubljani vodil več skupin za glasbeno spremljavo pri mašah. Podobne dejavnosti je opravljal tudi na župniji v Cerknici, kjer je pomagal kot bogoslovec.

Kot duhovnik je bil najprej kaplan v Sevnici. Tri leta je deloval tam. Nato so ga predstojniki poslali v Celovec, kjer je sprejel nalogo

Roman Kutin; novi slovenski duhovnik v Augsburgu

vzgojitelja dijakov v Modestovem domu. Od leta 1988 naprej pa je bil župnik in upravitelj slovenske župnije v Celovcu in je na tem mestu deloval vse do leta 2001. Obenem je bil katehet na dveh posebnih dvojezičnih ljudskih šolah in nekaj časa vodil šolski zbor »Hermagoras«. Z njim je posnel tudi zgoščenko.

Pred letom dni se je Roman vrnil v Slovenijo in bil nastavljen za kaplana na Rakovniku v Ljubljani. V tem času je v njem zrastle odločitve za delo med Slovenci v izseljenstvu in tako je prišel sedaj med nas.

Veselijo se ga verniki augsburške in ulmske župnije, veselimo se ga izseljenki duhovniki. Želimo mu veliko božjega blagoslova in pogumnega zanosa v duhovno korist faranov in vse slovenske skupnosti v Nemčiji. Vse delo in vsi napor, ki jih je sprejel, naj mu bodo v osebno posvečenje in notranje zadovoljstvo.

(pj)

ESSEN

Na Brezjah ob Materi

Že drugo leto zapored smo se na god sv. Ane, 26. julija, zbrali na Brezjah rojaki iz Porurja, ki smo bili v tem času v domovini. Pridružili so se nam tudi mnogi, ki so delili svet tujine z nami, a so se že vrnili v domovino. Povabili pa smo medse tudi svoje domače ter znanke in prijatelje.

Tudi letošnje srečanje je bilo ob lepi udeležbi duhovno bogato, a hkrati tudi prijateljsko. Prijetna družčina, smeh in pogovori z obujanjem spominov so ob odhajanju in stiskih rok obljubljali nasvidenje zopet prihodnje leto. Morda na Brezjah ali pa kje drugje v domovi-

Kvartet Bled je zapel tudi v slovenskem parlamentu.

Zahvala župnika Cirila Slapšaka Slovenskemu cvetu.

ni. V tem času do snidenja pa naj nad nami na tujem in nad rojaki v domovini bdi blagoslov in priprošnja dobrotne Matere Marije.

Zdomska pesem v slovenskem parlamentu

Vseslovenskemu srečanju rojakov iz zamejstva in po svetu, ki ga je pripravila v juliju letos parlamentarna komisija RS za Slovence, je prijeten pevski odmev na tem srečanju dal tudi kvartet Bled iz Essna. Za majhno pevsko skupino lep in pohvalen dogodek. In seveda prava sporočilnost, da bi tudi naša slovenska pesem in rojaki – pevci doprinesli, da bi mati Slovenija znala prisluhnti svojim razkropljenim otrokom in jim postajala vedno bolj mati v vsej razsežnosti tega plemenitega pojmovanja.

»Spotoma« je kvartet Bled zapel še pri maši v Žažarju pri Horjulu ter po slovenskem Koroškem. Hkrati pa je v tem času posnel tudi svojo kaseto ter zgoščenko z naslovom »Mi smo daleč od doma«. Predvidoma bo predstavljena med nami v Essnu v začetku novembra. Na voljo pa bo tudi že ob romanju v Kevelaer v oktobru. Dobite pa jo med drugim tudi v naši slovenski župniji.

Srebrni jubilej mešanega pevskega zbora Slovenski cvet

V naših tukajšnjih razmerah, razdaljah, službenih in družinskih ter drugih obveznostih dočakati srebrni jubilej pevskega zbora je gotovo dogodek, ki ni vsakdanji. Zato je tudi padla odločitev, da ga zbor ob sicer že številnih nastopih med nami rojaki in širše »popraznuje« tokrat v domovini. Uspelo nam je

uskladiti prosti čas in čas dopustov in tako smo se podali v domovino v času od 22. do 25. avgusta. Praznovali smo delovno – s pevskimi nastopi v krajih, ki so povezani s člani zbora. Pevsko smo oblikovali celotno sveto mašo v Sevnici, Šoštanj, na Bledu ter v Trzišču na Dolenjskem. Povsod smo po maši imeli tudi nastop z bogatim izborom slovenskih narodnih pesmi. Številna udeležba povsod, predvsem pa žar veselja na obrazih poslušalcev so ustvarili svojsko doživetje, tako pevcem kot poslušalcem. Tudi zbor je bil s to čudovito harmonijo src ter mogočnim aplavzom v mnogočem »poplačan« za številne pevske jave ter prevožene kilometre nanje.

Odzvali smo se tudi vabilu Radia Ognjišče ter posneli oddajo za Slovence doma in po svetu. Zapeli

Pevski zbor Slovenski cvet

smo ter vmes obudili marsikateri spomin na dolgih petindvajset pevskih let.

Naj tudi to pevsko pričevanje rojakov s svojimi nastopi v domovini doprinese k zavesti lepote cerkvene pesmi, ki nas dviga k Bogu, ter naše domače pesmi, ki razveseljuje srce ter krepi prijateljske medsebojne odnose. In nenazadnje naj bo v veselje in ponos Slovenskemu cvetu ter vsem, ki so mu in mu pripadajo, da bi peli in še peli v naš skupni jutrišnji dan – da bi bil ta bolj božji in lepši, tudi po zaslugi naših pevki in pevcev (svoj del je dodal tudi moški zbor Slovenski fantje!).

Voščilo v Wetter

V sila prijetni družini rojakov v Wettru (bogosluzžno »pobrateni« s skupnostjo v Castropu) je mladostno in nasmevano dočakala srečanje z Abrahamom naša zvesta in aktivna rojakinja **Bojanka Gajski**. Bog živi, ji kličemo iz obeh skupnosti. Naj ji dobrotna božja roka naklanja v krogu prijetne družine vsega potrebnega kot ženi, materi in rojakinji.

A. Z.

Bog živi, Bojanka Gajski ob srečanju z Abrahamom

FRANKFURT

Po poletnem zatišju, dopustih in poletnih počitnicah (sicer pa so konec septembra in v začetku oktobra na vrsti 'krompirjeve počitnice'), delni prekinitvi bogosluznega reda v juliju in avgustu se tudi župnijsko življenje utirja v svoj ritem. Zbirati se je začela tudi manjša birmanska skupina k pripravi na prejem tega zakramenta. Sicer se pa marsikdo v septembru poda na dopust ali v domače kraje, zlasti če njegov prosti čas ni več vezan s službo na določene mesece.

V Ilbenstadtu pri Friedbergu, kjer na nemški župniji župnikuje msgr. Vinko Kraljič, so zadnjega avgusta in prvega septembra praznovali 875-letnico smrti sv. Gotfrida in 800-letnico kraja. V gosteh so imeli zelo dober cerkveni pevski zbor iz Nove Cerkve pri Vojniku, ki ga je spremljal župnik in dekan Vicman. V različnih sestavih je pel pri slovesnem bogosluzju v soboto zvečer in v nedeljo, pri treh mašah, popoldanskih večernicah in zvečer pri procesiji z relikvijami svetnika Gotfrida, ki je tudi zavetnik pokra-

jine Weterau. V soboto zvečer po maši so imeli tudi krajši koncert ob diapositivih iz Nove Cerkve.

V poletnih mesecih sem izvedel za nekaj smrti in naši župniji. Že v maju je doma v Sloveniji umrl 57-letni Martin Pavlovič iz Dreieicha. V zadnjih letih je hodil po bolnišnicah, se v začetku tega leta preselil domov in zadnje mesece življenja preživel v bolnišnici v Brežicah in Novem mestu. Pokopan je na Velikih Malencah, župnija Čatež ob Savi.

Sredi julija sem po osmrtnici na Radiu Ognjišče izvedel za smrt Marka Šublja iz Frankfurta (bil je tudi naročnik Naše luči). Pokopan je bil v Sostrem pri Ljubljani.

V začetku avgusta pa je v Bad Schwalbachu umrl 68-letni Ivan Šantl (od kod je doma, se iz podatkov prijavnice službe, od koder je prišlo to obvestilo, ne da razbrati).

Vsem rajnim želimo, naj uživajo tisto božjo bližino in dobroto, v katero so v zemeljskem življenju verovali in upali.

rem

Okrepčilo po romanju v Maria Sternbach v juniju 2002 v bližnjem Ilbenstadtu

Prijetno se je srečati za mizo pri okrepčilu v Marienhalu.

MÜNCHEN

Polagoma prihaja župnija na stari tir, ko se naši verniki vračajo z zasluženega oddiha v domovini. Res je, da mnogi doma kar dobro poprimejo za delo, ki ga je vedno dovolj, vendar je to drugačno kot v podjetju, zato predstavlja tudi svojevrsten oddih. Na župniji je življenje v avgustu in deloma v septembru potekalo počitniškemu in dopustniškemu času primerno. Nedeljske maše je daroval David Taljat, ki se je v Münchnu pridno učil nemščine. Prevzel bo namreč dušnopastirsko službo za slovenske vernike v Švici. Do sedaj je deloval nekaj časa v Parizu, nato pa v Nici. Težko je zapustil tamkajšnje vernike in tudi oni ga bodo pogrešali. Prepričani smo, da se bo dobro vživel v novo okolje in mu želimo veliko blagoslova pri njegovem delu. Za pomoč in popestritev bogoslužja na naši župniji pa se mu prisrčno zahvaljujemo. Pripravljamo se na novo šolsko leto slovenske sobotne šole, ki se bo začelo 21. septembra. Bivša učenka te šole in zdaj že učiteljica v njej,

MANNHEIM

Prvoobhajanec Marko Kurnik je prvič prejel sveto obhajilo v nemški župniji, pri slovenski maši v maju pa se je predstavil še slovenski skupnosti iz Schwarzwalda. Tokrat se je prvič opogumil in prišel ministrirat, še prej pa je potegnil za vrv in z zvonom povabil ljudi v cerkveno. K slovenski maši v Vöhrenbach prihaja skupaj s starši in sestro Metko iz skoraj 70 km oddaljenega Oberndorfa. Marko, Metka in Ilona Kodrič so še zadnji otroci iz prve generacije slovenskih otrok v Schwarzwald. Ko bodo čez nekaj let odrasli, pa upamo, da bomo imeli ministrante že iz druge generacije slovenskih otrok, saj jih je nekaj, ki radi prihajajo med nas, čeprav niti ne razumejo več dosti slovensko. A izkušnja kaže, da se ob slovenskem petju kmalu navdušijo tudi za slovenski jezik.

Marija Metternich šestdesetletnica

Šest desetletij je dopolnila konec avgusta v Gaggenauu blizu bolj znanega mondenege Baden-Badna. Pravzaprav nas je s svojim vabilom presenetila, saj prav nič ne kaže svojih šest križev. Po rodu iz Savinjske doline že dolgo živi v Nemčiji skupaj z možem

Robertom. Na rojstnem dnevu jo je s svojo prisotnostjo počastilo precej slovenskih in nemških prijateljev in prijateljic. Na harmoniko so ji zaigrali poleg moža Roberta še Viktor Vončina ter nekaj članov harmonikarskega orkestra, pri katerem igra njen mož. Hčerka pa jo je presenetila z žonglerskimi in čarodejskimi spretnostmi. Mnogo je bilo lepih želja in čestitk, naj še Bog doda svoj blagoslov in varstvo, pa se bo slavljenska lahko še dolga leta veselila življenja v krogu svoje družine in pričakovanih vnukov.

J. M.

Gospa Marija Metternich s svojimi ob praznovanju 60-letnice

Prvoobhajanec Marko Kurnik s staršema

Petra Hulicius, je že izdelala ozadje (kuliso) za otroško predstavo na materinski dan, ki ga bomo praznovali naslednje leto 6. aprila. Letos bomo ponovno pričeli z vrtcem. Nekaj mladih družin želi, da bi njihovi otroci ohranili tako slovenstvo kot vero njihovih staršev. Prosimo Boga, naj blagoslovi naše delo v blagor naših ljudi.

STUTT GART

Srečanje v moji domovini

Čas dopustov in počitnic je za nami. Vračamo se na svoja delovna mesta, telesno spočiti, duševno pa

še polni lepih spominov in doživetij. Eno takih nepozabnih doživetij je bilo nedvomno „Srečanje v moji domovini“, ki ga je na drugo nedeljo v avgustu priredilo kulturno društvo „Slovenija-Stuttgart“ skupaj s slovensko župnijo v Stuttgartu.

Želja in zamisel, da bi se srečevali v domovini, se je rodila pred sedmimi leti in od takrat so ta srečanja postala že kar tradicionalna.

Letos nas je pot zanesla v srce Slovenskih goric, k Mariji Snežni na Zgornji Velki. Na povabilo družine Venta smo se že lansko leto, na srečanju na Stari Gori, Jurij ob Ščavnici, še enkrat odločili

za Štajersko. Izbira je bila gotovo posrečena, saj se je zbralo toliko rojakov, kot še prej nikoli. Kljub dežju, ki je lil od zgodnjega jutra do popoldne, je sijalo sonce veselega snidenja in prijateljstva s slehernegega obraza. To je bil dan presenečenj in pristrčnega pozdravljanja.

Rojaki, ki še živimo v Stuttgartu in tisti, ki so se pred leti ali celo desetletji vrnili domov, pa še domačini, smo postali ena družina.

Neki gospod, ki je pred 45 leti živel samo eno leto v Nemčiji, je s solzami v očeh strmel nad toliko pristrčnostjo in domačnostjo. Nihče ne vpraša, ali si Štajerec ali Gorenjec, Primorec ali Dolenjec, vsi smo Slovenci. Ko bi se v matični domovini tudi dogajalo kaj takega, je tiho zaželel.

Ob pol enajstih dopoldan je bila kljub dežju cerkev Marije Snežne nabitto polna. Ob somaševanju Franca Časla, domačega župnika, ter naših izseljenskih duhovnikov, dr. Zvoneta Štrublja in Toneta Štekla smo darovali sveto mašo za naše pokojne. Ob čudovitem Marijinem oltarju je stala zastava – bandero iz Stuttgarta s podobo Marije Pomagaj in bratov sv. Cirila

Rojaki iz Stuttgarta smo se letos poleti srečali v domovini v srcu Slovenskih goric pri Mariji Snežni na Zgornji Velki.

in Metoda, katerima je posvečena naša slovenska župnija v Stuttgartu. Bogoslužje so okrasili domači pevci na koru in mladi pevci družine Rezar s Teharij. Le-ti so s svojo pesmijo, prošnjami in psalmi pridali mladosten navdah k slovesni liturgiji. Kot vedno na naših srečanjih smo na koncu zapeli še "Marija skoz življenje". Po maši smo se pred oltarjem še skupno fotografirali – vsi zdenci – sedanji in nekdanji. Fotoaparati gotovo ni mogel zajeti vseh, saj nas je bilo čez 150.

Voda, vir življenja – dež nas je neusmiljeno pral, ko smo hiteli k pogrnjenim mizam v dvorano, ki smo jo napolnili do zadnjega kotička. V pozdrav so nam zaigrali in zapeli domači ljudski pevci in godci ter zaplesala folklorna skupina. Stari znanci, saj so pred leti gostovali pri nas v Stuttgartu in s svojim kulturnim programom obogatili praznovanje dneva državnosti.

Prijazno nas je prišel pozdravit tudi tamkajšnji župan – Edvard Čagran in ostal z nami kar nekaj časa.

Da je to srečanje tako lepo uspelo, se moramo pristrčno zahvaliti gostiteljem, domačinom, predvsem pa gospodu župniku Francu Časlu za odlično organizacijo. Izvrstno je povezal Aktiv kmečkih žena in žup-

nijski svet Marije Snežne, da so nas tako lepo pogostili. Domače žene so nam pripravile obilno kosilo. Ostali smo do poznega popoldneva, dokler ni prenehalo deževati.

Težko se je bilo posloviti. Še dolgo smo se zadrževali na vasi in v krogu zbrani prepevali lepe slovenske pesmi.

C. Novak

HEILBRONN

V soboto, 27. julija, se je verska skupnost v Heilbronn poslovala od osemčlanske družine REICHLE, ki se je za nekaj let preselila v Španijo. Reichlovi so bili tesno povezani z župnijsko skupnostjo v Stuttgartu. Večkrat so sodelovali pri mašah s petjem. Vsi, razen nekaj mesecev stare Magdalene, ki je še v zibki (in poje čisto po svoje), znajo peti in igrati različne instrumente. Ko zapojejo pri maši ali na kakšni prireditvi, jih je veselje poslušati in gledati. Na slovesnosti smo posebej oblikovali sveto mašo. Vsi smo sedeli okrog oltarja in aktivno sodelovali s petjem, molitvijo in razmišljanjem. Pri darovanju je vsak družinski član prejel Jakobovo školjko, simbol romarjev v Kompostelo, v njej pa smo prižgali svečko, ki so jo nato položili na oltar. Tudi mala Magdalena se je razveselila (glej sliko!). Po maši

smo praznovanje nadaljevali na prostem, pri cerkvi (skupinska slika). Veselimo pa se že, da se bodo Reichlovi čez nekaj let zopet vrnili v našo skupnost v Heilbronn, saj bodo potem znali prepevati in zakaj pa ne, tudi plesati, ne le po slovensko in nemško, ampak tudi po špansko.

Jožica Novak in Robert Marinko sta

Poroka Jožice Novak in Roberta Marinka

se poročila 25. maja 2002 v Ilirski Bistrici. Robert je rojen v Böblingenu, je član ansambla Elan, kjer igra harmoniko. Po poroki sta se preselila v Slovenijo. Želimo jima veliko sreče na skupni življenjski poti v domovini.

Slovenska skupnost v Heilbronn pri sv. daritvi in kasneje pred svetiščem

Š V E D S K A

9. ŠVEDSKO-SLOVENSKI VZPON NA RADUHO 2002

od 22. do 24. 7. 2002

»Prvi dan smo imeli tuširanje, drugi dan smo imeli sušenje in sončenje, tretji dan pa je bilo uživanje v senci oblakov nad Raduho in srečen spust k Bukovnikovi kmetiji, ki je najvišje ležeča turistična kmetija v Sloveniji, kjer so nas prijazno pogostili.« (Marjan Brezočnik).

Spoštovane bralke in bralci Naše luči! Mesec julij je mesec počitnic in dopustov. Tako so rojaki s Švedske in rojaki iz Slovenije od ponedeljka, 22., do srede, 24. julija, vandrali po planinah med Koroško in Savinjsko dolino. V ponedeljek so se zbrali v Črni na Koroškem, kjer jih je sprejel in pogostil tamkajšnji župnik Tone Vrisk. Po ogledu cerkve in pogostitvi je sledil začetek vandranja. Iz Črne na Koroškem se je skupina enajstih planincev podala proti Najevski lipi, ki velja za največjo lipo v Sloveniji, saj obsega skoraj

11 m. Kmalu po startu je začelo deževati in padalo je vso pot do koč na Smrekovcu. Toda skupina se ni dala pregovoriti in zaradi slabega vremena ni nihče obupal, ampak so pogumno nadaljevali pot do koč na Smrekovcu, kjer se je zvedrilo in je bilo mogoče doživeti lep sončni zahod.

V koči so si pohodniki odpočili in nabrali novih moči. Fantje, ki so bili v enem izmed vikendov, so skupini pripravili pečene lisičke, ki jih je skupina nabrala po poti. Prav tako so postregli s pravim bizeljčanom, da je bilo res po slovensko in po domače, kar je še posebej nagovorilo pohodnike in jih spravilo v dobro voljo. Naj bo na tem mestu izrečena zahvala fantom, ki so pokazali svojo velikodušnost in tudi kuharske spretnosti.

Proti večeru je skupino obiskal Tone Vrisk, črnjanski župnik in je z nekaterimi odšel gledat sončni zahod na vrh Smrekovca, kar je bilo enkratno doživetje, saj je pod Sv. Križem nad Belimi Vodami, tja proti Pohorju in nazaj proti Peci ter Uršlji gori bilo povsod morje oblakov, ki so imeli veličastno podobo.

Naslednji dan je bil lep in zgodaj zjutraj se je skupina podala od koč na Smrekovcu proti planinski koči na Loki pod Raduho. Pohod

drugega dne je bil izredno lepo doživetje vrhov, ki ponujajo planincu enkratno doživetje narave in njenih sadov. Gozdovi, pa posamezni viharniki, pa množica konjev, ki so se pasli na planini Javor, pravi jurčki in sladke borovnice, vmes pa enkratno doživetje sv. maše v katedrali slovenskih planin v kapelici sv. Cirila in Metoda na Komnu nad Ljubnim ob Savinji ter prijetni počitek na soncu, ki je vse blago božalo s svojimi žarki, vse to je bilo enkratno dar na poti proti koči na Loki pod Raduho.

Ko je skupina prispela tja, jo je sprejel in veselo pozdravil oskrbnik te koč. Planinski čaj in druga okreplila ter enolončnica so obnovili energijo, ki so jo planinci izgubili na poti. Poleg tega pa sta oskrbnik in njegova žena sprejela izziv pohodnikov na Raduho in sta jim pripravila pečene jurčke, kar je bilo še eno prijetno presenečenje, ki je vsem godilo, tudi očetu in njegovi dvanajstletni hčerki Mateji, ki sta doma s Hrvaške in sta se priključila skupini pri veselem razpoloženju in večerji z gobami.

Potem je skupina odšla v tamkajšnje planinsko kapelo, kjer so skupaj zapeli angelovo češčenje in zmolili kratko večerno molitev ter tako zaključila dan z božjim blagoslovom.

Pohodniki 9. švedsko-slovenskega vzpona na poti od Smrekovca proti Loki pod Raduho

Skupina pohodnikov v rudarskih uniformah pred vstopom v rudnik svinca v Mežici, pod kraljestvom Peca

Po počitku je tretji dan sledilo zgodnje vstajanje, nato je skupina odšla na pot proti vrhu Raduhe (2062 m), kjer je bila že pred 8. uro zjutraj, kar je dajalo svoj čar temu pohodu, saj je bil nekaj časa lep razgled vse tja do Savinjsko-Kamniških planin, še prebujajočo Solčavo je bilo moč videti in Bukovnikovo, najvišje ležečo turistično kmetijo v Sloveniji.

Ko so bile v planinskih knjižicah štampiljke in si je skupina nabrala novih moči, se je po plezalni poti, po klinih in vrveh spustila h koči na Grohatu, kjer je sledil počitek. Od tam pa se je skupina podala proti Bukovnikovi domačiji, kjer je sledil počitek, pa kislomleko in domač narezek. Ko si je skupina opomogla in vmes pogledala proti vrhovom Pece in Olševe, so pohodniki sedli v avtomobile, s katerimi so se spustili v Črno na Koroškem, kjer je bila zahvalna sv. maša, ter

besede slovesa in zahvale črnjanskemu župniku Tonetu Vrisku.

Sledil je ogled rudnika svinca v Mežici, kar je bilo enkratno doživetje ob vožnji v majhnih vagonih v samo osrčje Pece. Prijazen in dober vodnik je skupini pričaral stoletja dolgo delo v tem rudniku, kjer so šele zadnja desetletja prejšnjega stoletja olajšali delo rudarjev s stroji. Nekateri izmed njih so bili narejeni na Švedskem, kar je bilo zanimivo presenečenje za goste iz te severnoevropske dežele.

Ob ogledu rudnika svinca v Mežici je mogoče začutiti, kako težak in grenak je bil kruh rudarjev in kako je prav težko delo še kako skrajšalo življenje rudarjev, saj so bili pogoji dela v rudniku izredno zahtevni. Pa tudi nevarnost je stalno prežala na rudarje.

Človek čuti dolžnost zahvale muzeju v Mežici za vso organizacijo in izvedbo ogleda rudnika svinca, saj

je bil to lep ter poučen zaključek tridnevnega vandraja po slovenskih planinah.

Posebna zahvala gre Marjanu Brezočniku, ki je prevzel vso organizacijo in vodenje tega 9. švedsko-slovenskega vzpona, letos na Raduho. Hvala tudi Gustelnu Rakovniku, ki vsa ta leta spremlja planinske pohodnike, ki se pridružijo s Švedske in Slovenije in skupaj doživljajo lepoto slovenskih planin. Hvala oskrbnikom koč, kjer so se planinci ustavili in odpočili.

Naj bo vandraje po slovenskih planinah obogatitev vseh planincev, da bi še bolj hvaležno do Stvarnika in do slehernega sočloveka živeli življenje, tako prijazno in veselo ter velikodušno, kakor to človek doživlja v takšni skupini in česar velikokrat primanjkuje v vsakdanjem življenju v dolini.

Vaš švedski vagabund Zvone

OZNANILA IZ NAŠIH ŽUPNIJ

FRANCIJA

PARIZ

- 13. septembra 2002 ob 20.30 bo koncert Bernarde in Marka FINKA v Theatre de l'alliance francaise, 101 bd raspail 75006 Pariz.
- začetek šole bo 8. septembra 2002 ob 14.30.

NEMČIJA

STUTTART

Svete maše v mesecu oktobru 2002

- STUTTART, sv. Konrad: 6., 13., 20. oktobra ob 16.30.
- BÖBLINGEN, sv. Bonifacij: 6. oktobra ob 9.45.
- SCH. GMÜND, kapela sv. Jožefa: 13. oktobra ob 9.30.
- SCHORNDORF, kapela pri sestrah: 20. oktobra ob 9.00.

AALEN, sv. Avguštin: sobota, 19. oktobra ob 17.00. Pred mašo, ob 15.00, verouk in slovenska šola.

HB-BÖCKINGEN, sv. Kilian: sobota, 26. oktobra ob 17.00

OBERSTENFELD, Srce Jezusovo: 27. oktobra ob 9.00.

ESSLINGEN, sv. Elizabeta: 27. oktobra, sobota ob 17.00.

SLOVENSKI DOM: župnijska pisarna je odprta v torek in petek od 9.00 do 12.00. V torek, sredo in petek tudi od 16.00 do 19.00 ure ter vedno po maši.

SOBOTNA ŠOLA. Stuttgart: v soboto, 12. in 26. oktobra od 10.00 do 12.00. Neposredna priprave na birmo. Böblingen: v nedeljo, 6. oktobra po maši. Aalen, 19. oktobra pred mašo, od 15.00 do 17.00.

REUTLINGEN

BAD URACH, sv. Jožef: v soboto, 5. oktobra ob 17. uri.

PFULLINGEN, sv. Wolfgang: v soboto, 12. oktobra ob 16.45.

GÖPPINGEN, sv. Jožef, oktobra ni maše.

Podrobnejše informacije dobite v mesečni prilogi Naše luči: Med nami povedano.

Pisarna v Reutlingenu, Krämerstr.17 je samo po predhodnem dogovoru odprta ob četrtnih od 15.00 do 18.00.

Konzularni dnevi-Stuttgart, Sophienstr. 25/II so redno 1. in 3. četrtek v mesecu, v mesecu oktobru pa so spremenjeni, in sicer: 10. in 24. oktobra od 9.00 do 12.30 in od 13.00 do 16. ure. Tel: 089/543-98-19.

Argentina

V Slovenski vasi je potekalo praznovanje 50. obletnice društva Hladnikov dom. Od ustanoviteljev društva je le še nekaj živih. Ti občudujejo mlade moči, ki nadaljujejo s poslanstvom združevanja. Z njim je združeno tudi odrekanje, kajti vsak, ki dela za skupnost v vasi, se odreka mnogo stvarer, ki jih drugi morda niti ne opazijo. Tako je bilo tisto nedeljo v Slovenski vasi. Naključni obiskovalec iz Slovenije gleda začudeno, ko prihaja v to vas. Za hip morda pomisli, da ni v Argentini. A ko vidi, da na hišah - skoraj vse so enonadstropne - poleg slovenske visi še argentinska zastava, se šele zaveda, da je to strnjeno naselje res slovensko: z veliko mladine. Ti so to nedeljo najprej hiteli k sveti maši in nato v društvo. Tam se je kljub zimskemu vremenu na slavlju 50-letnice društva zbralo veliko obiskovalcev. Vse je bilo zelo lepo, za dobro voljo pa še domača igra, izraz lepe slovenske besede. Ta tudi po 50-ih letih živi v srcih mlajše generacije in ti so tudi tokrat napolnili društveno dvorano.

Slovensko podporno društvo Triglav je 4. avgusta praznovalo 27-letnico obstoja. To društvo je nadaljevanje treh najstarejših slovenskih društev, ki so bila ustanovljena v tridesetih letih. Pomanjkanje sodelavcev je pred 27 leti nerekovalo združitev in sedež novega društva so postavili v mestni četrti Villa Devoto. Današnje vodstvo sestavljajo rojaki, ki so bili že rojeni v Argentini. Za starejše osebe in otroke organizirajo tečaj slovenščine, društvo skrbi tudi za

športne dejavnosti - imajo plavalni bazen, kjer je v poletnih mesecih zelo živahno.

Na praznik Marijinega vnebovzvetja je Zveza slovenskih mater in žena iz Slomškovega doma organizirala dobrodelni koncert. Potekal je v cerkvi Svetega Odrašenika v Ramos Mehiji po sveti maši, ki jo je daroval domači župnik. Ta je dal na razpolago cerkveni prostor, ki so ga poslušalci napolnili do zadnjega kotička. Že na začetku se je čutilo, da bo lep večer. Pevci so namreč prihajali po sredi cerkve vsak s svojim šopkom rož v roki in te so položili pred Marijino podobo na oltarju ter zapeli Costamaniaovo skladbo Venid y vamos todos - "Pridi in gremo skupaj". Nato so se zvrstili solisti, najprej Gabrijela Čamernik s Premrlovo "Pozdravljena mati". Njej so sledili še Cvetka Kopač, Florecia Otaviano, Ani Rode, Andreja Zupanc, Luka Debevec, Matija Debevec, Diego Lucciardi in Luka Somoza Osterc. Peli so dela zelo znanih skladateljev nabožnih pesmi. Koncert je povezoval Luka Debevec. Zahteven program so izvrstno izvedli in za to prejeli spontano odobravanje poslušalcev. Lahko rečemo, da je bil veliki šmaren v tem okraju velikega Buenos Airesa prav lepo doživetje kot malkodaj.

V avgustu je v Slovenski hiši potekal že 33. pevsko-glasbeni festival. Vsako leto ga pripravijo mladi, združeni v Slovenski fantovski zvezi in deklški organizaciji. Nastopilo je kar devet skupin iz vseh okrajev velikega Buenos Airesa. Tudi poslušalcev je bilo veliko, saj je bilo v dvorani več kot 450 navdušencev, ki niso hoteli nehati ploskati ob vsakem nastopu.

(Merlebach - Habsterdich) Gospodinje so skuhale velikanski lonec odlične juhe.

Avstralija

Tu so Slovenci s patrom Valerijanom praznovali njegovo zlato mašo. Slovesnost v Brisbanu je potekala v dvorani društva Planinke v Cornubiji, kjer slavljenec sicer mašuje ob obiskih, približno štirikrat na leto. Dvorana, polna do zadnjega kotička, je bila zelo lepo okrašena za to slovesnost, vse v zlatih barvah z napisom "Zlatomašnik bod pozdravljen". Štrije otroci iz iste družine: 9-letna Marija, 7-letni James, 6-letni Rayn in 4-letna Rebeka Cuderman so mu nazdravili v lepih narodnih nošah. Pater Valerijan prihaja k nam v Queensland zadnjih 39 let, če pa ima pomočnika v Sydneyju, pa pošlje tudi njega.

"Ti domača hiša, ljubi očetov rodni dom ..."

Združene države

Mesec avgust je že za nami in učenci katoliških šol so pričeli s poukom pred tednom dni. To je seveda tudi znak, da jesen ni več daleč proč. Imeli smo precej vroče poletje, saj smo presegli povprečje vročih dni, padavin pa ni bilo dovolj. Tako so travice okrog domov namesto zelene bolj rjave barve. Jesen pa navadno to izenači. Bog ve, mogoče bomo pa v prihodnji zimi imeli več snega. Kakor že, mesec avgust je bil kar precej živahen v družabnem pogledu. Prvo nedeljo, 4. avgusta, so nas gostili na Slovenski Pristavi v klubu upokojencev Pristave. Piknik se je pričel tako, kot se večji del teh, z daritvijo svete maše na prostem oziroma v paviljonu. Po maši so postregli z odličnim kosilom in nato se je razvil prijateljski pogovor ob mizah. Za ljubitelje domače glasbe so se zbrali fantje vsak s svojim instrumentom in so urezali nekaj poskočnih za ples in tudi poslušanje. Bog nas je blagoslovil z lepim, čeprav vročim dnevom.

V petek, 9. avgusta, smo bili pa priča izrednega koncerta v cerkvi Marije Vnebovzete. Iz Toronta preko Chicaga so prišli med nas rojaki iz Štajerske. Sicer dve skupini, dekliški kvartet Vita in moški pevski zbor Lugister, ob spremljavi gorenjskega ansambla Storžič. Dekleta in fantje so v cerkvi odpeli vrsto cerkvenih pesmi in nato še šopek slovenskih narodnih. Poslušalci, ki jih je bilo veliko, so planili na noge in krepko ploskali nastopajočim. Po koncertu je bilo srečanje v šolski dvorani.

Naslednji večer v soboto, 10. avgusta, so bili obiskovalci iz Slovenije gostje pevskega zbora Korotan na Slovenski Pristavi. Tudi tu so zapeli nekaj pesmi, nato

pa so pozno v večer igrali fantje ansambla Storžič in dobro navdušili plesalce in poslušalce.

Nedelja je prinesla skorajšnjo ponovitev sobotnega večera, le da so goste iz Slovenije gostili člani primorskega kluba. Spet je bilo navdušenje nadvse visoko. Z gosti iz Slovenije je potoval njihov vodja in direktor Zavoda Anton Martin Slomšek v Mariboru, v okviru katerega deluje škofijska gimnazija, dr. Ivan Štuhec.

Nedelja, 18. avgusta, je bila enako vabljava z lepim sončnim vremenom in nas je vse lepo privabila nazaj na Slovensko Pristavo. Velika množica ljudi in podpornikov cerkve Marije Vnebovzete se je odzvala vabilu na piknik te župinije. Piknik je vedno na nedeljo ob farnem prazniku Marije Vnebovzete ali velikem šmaranu. Kot je v navadi, je župnik Janez Kumše daroval mašo in med njo imel odličen nagovor. Pozval nas je, naj bomo složni in naj ostanemo zvesti Slovenci. Še bolj naj utrjujemo medsebojne vezi in iščemo, kar imamo skupnega, in to je vera v Boga in pa narodnost, ki ji pripadamo.

Po maši se je tudi tokrat pridružila kosilu velika množica prisotnih, saj so postregli nad 470 kosil. Po kosilu je spet prevladovalo veselje in dobra volja. Ansambel Veseli godci je igral veselo slovensko domačo glasbo v zadovoljstvo vsem, plesalcem in poslušalcem. Otroci so imeli svoje veselje, saj so krepko sodelovali pri pripravljenih igrich. Ob sončnem zatonu je župnik Kumše izpeljal že tradicionalno žrebanje in se prav vsem lepo zahvalil za obisk. Ansambel Veseli godci je še v večer zaigral nekaj za mladino. Nato smo se vsi zadovoljni vračali na svoje domove in zaključili lep dan, ki smo ga preživeli ob prijetnem slovenskem gostoljubju.

(Freyning – Merlebach) Skupina romarjev iz Merlebacha 8. maja ob Marijinem svetišču v Sionu

Ivan Malavašič: POŠTAR VINKO

Veš, tako sem napisal, kakor sem občutil in to mi zadostuje. In prav malo ali nič me ne zanima, kaj bo kdo rekel, če jo bo slučajno prebral.”

“Ja, res je, kakor praviš. Pisati je treba tako, kakor občuti srce. Nič zlaganega ne sme na papir. Res je pa tudi, da resnica ni vedno za vse prijetna. Marsikomu ni všeč, če mu takole posredno postaviš pred nos njegove napake. Vsak ima pač sebe za dobrega in poštenega in le na druge rad pokaže s prstom, pa čeprav je slabši od njih. Veš, štirideset let sem bil poštar in lahko rečem, da poznam ljudi.”

“Verjamem! Pa boš tudi tukaj še vedno spoznal kaj novega, boš videl, da bo tako! No, zdajle bo pa čas, da se odpraviva na kosilo. Saj so mi ga včasih že nosili v sobo, toda, čeprav včasih težko, le raje grem v jedilnico, da se malo sprehodim. Saj imamo tudi telovadbo in več ko se človek giblje, bolje je zanj. Popoldne bova pa šla malo na vrt, če mi boš pripravljen pomagati?”

“Zakaj ne bi bil!”

Naslednje popoldne pa nista šla na vrt. Že dopoldne se je namreč pooblačilo in popoldne je že rahlo deževalo.

“Se bova pa pogovarjala, če je še kaj, o čemer se še nisva. Sicer pa če človek hoče govoriti, mu besed ne zmanjka. Če se že drugega ne spomni, pa pogreva tiste stvari o vremenu.”

“Ja, včasih, ko sem še hodil v službo in sva z ženo obdelovala najine njivice, sem se še kako zanimal zanj, zadnje čase pa mi je bilo vseeno in tako se mi zdi, da mi bo tudi tukaj.”

“Ha, k sreči ima Dom dobro streho in se tako ni bati, da bi nam začelo kapljati na glavo!” se je zasmel Jože. “No, tega se ne bojim, da bi dobil kakšen obisk; sicer pa mi posebno zdaj, ko si ti tukaj, ne bo dolgčas. Ja, saj tebe pa lahko kdo obišče, saj si mi pripovedoval, da je hčerka poročena tukaj v Vrbovju.”

“Obljubljala je, da bo večkrat prišla; če bo držala besedo, bom pa še videl.”

“Tisti, ki te je pripeljal, je bil njen mož, kajne? Ni se mi zdel slab človek.”

“Saj tudi ni, vsaj do mene je bil vedno iskren in dober. Ja, pozabil sem te vprašati, kdo je bil tukaj pred menoj?”

“Oh, ne spominjaj me ... Ni bil tak, no, tak kakor si ti. Rad ga je dal na zob, kot se reče in potem je počenjal vse mogoče; najraje je prepeval, čeprav je bil s posluhom popolnoma skregan. Saj tudi jaz nisem pevec, toda toliko pa le vem, kaj je lepo in kaj ni.”

“Kje pa je zdaj?”

“Zbolel je zaradi tistega popivanja in zdaj je v bolnišnici ali kakor že rečejo tisti ustanovi. Vesel sem, da sem ga rešen in tudi če se kdaj vrne v Dom, v tej sobi ga ne bo več.”

Še bi kramljala, pa so se tedaj odprla vrata in na pragu se je prikazala Vinkova hčerka Minka.

“Tukaj si! Andrej mi je povedal številko sobe in sem jo kar hitro našla. Kako, ata, bo šlo?”

“Ja, zaenkrat nimam kaj reči, če bo le tako tudi zanaprej. Ja, z Jožetom sva se že dodobro spoznala in se pogovorila. Vse sva si že zaupala, tudi to, kako je zgubil nogo in zakaj imam jaz pokvarjeno roko. Ja ja, z njim se da pogovarjati, nekako sorodna sva si po mišljenju in tudi on piše pesmi. Prebral mi je že nekaj in zdijo se mi boljše kakor moje. Saj res, tudi jaz bi mu rad kakšno prebral, pa sem pozabil vzeti tisti zvezek.

(Milano) Še zadnji "klik" od priljubljenega duhovnika Davida Taljata, ki zapušča milanske Slovence.

Tako sem bil nekam raztresen in prestrašen, da nisem nanj niti pomislil ...”

“Šel bom malo v dnevo sobo, da se bosta lahko v miru pogovorila,” je povedal Jože.

“Ne ne, le zakaj? Prav o nobenih skrivnostih se ne bova pogovarjala in prav vse lahko slišiš tudi ti!”

“Ja, kaj sem že mislil, aha, če se bosta kdaj peljala v Podhrast, pa mi prinesi tisti zvezek, če se boš spomnila, seveda in če ga ne bodo kam vrgli kakšni nepridipravi.”

“Ata, kaj se nismo dogovorili, da te bomo večkrat peljali domov, da si boš lahko ogledal domačo dolino, videl, kako uspeva drevje in kako bomo na jesen obrali jabolka.”

“Češnje bodo dozorele že koncem drugega meseca. Tedaj pa moramo res tja, da jih bomo vsaj nekaj obrali, drugače jih bodo drugi, ki ne bodo prav nič pazili, da ne bi odlomili kakšne veje. Ja, če bo prostor, bi se tudi Jože peljal z nami; saj bo češenj za vse dovolj in preveč.

“Zakaj pa ne, se bomo že toliko stisnili. Veš, otroci bi najbrž imeli veselje... Midva z Andrejem bova že v kratkem šla tja. Rada bi vsaj nekaj malega posadila. Če hočeš?”

“Ne ne, kar prve dni pa se ne bom klatil naokoli. Se moram že malo bolj navaditi na tole življenje; tedaj pojdeva z vami, ko bodo zrele češnje. Zvezek pa le vzemi - če se boš spomnila!”

In kakor so se tedaj pogovarjali, tako je tudi bilo. Koncem junija so se neko sončno popoldne odpeljali - tudi Jože se je skobacal v avto - na tisti hribček na sončni strani doline in Vinko je že od daleč opazil, da so veje bogato obložene z rdečimi plodovi.

Andrej je odklenil hišo in prinesel ven mizo in stole, rekoč:

“V takem vremenu pa res ne bomo sedeli v sobi. Tukajle zunaj v prijetni senci se bomo okrepčali, saj danes za kosilo ni bilo časa, saj smo takoj, ko sva se vrnila iz službe, sedli v avto. Minka je mislila na vse in mislim, da bo vsebina njenega cekarja razveselila slehernega izmed nas. Da pa nam bi manjkalo vitaminov, pa tudi ni skrbi, kar kvišku se ozrite.”

Ko so se za silo okrepčali, je Andrej vzel košaro in splezal na drevo.

“Toliko jih je, da bi lahko prišli desetkrat.”

Zaslišalo se je pritrkavanje.

“Vidiš, Jože, to so pa naši zvonovi! Po vsej dolini odmevajo njihovi glasovi in naznanjajo, da bo jutri praznik svetega Petra in Pavla.”

“Ne vem, zakaj je tako, toda vsakemu so najljubši glasovi domačih zvonov,” je zamišljeno dejal Jože. “Jaz naših že toliko časa nisem slišal, pa še vedno v samotnih nočeh, ko ne morem spati, slišim v mislih njihove glasove. Najbrž je to tudi lep spomin na mlada leta. Ja ja, spremljajo nas od življenja do smrti. Pa ne zna ali pa noče vsak prisluhniti njihovim glasovom in zato ne razume njihovega sporočila. Ja, saj imajo v Vrbovju dobre in mogočne zvonove, tada ne sežejo mi tako v srce, kot naši domači, čeprav so veliko skromnejši.

Oh, kaj vas morim s tem svojim razmišljanjem, kakor da sem sam tukaj in si mrmram v brado ...”

Andrej je nabral toliko češenj, da jih ne bi mogli jesti. Precej jih je Minka odnesla v avto, da jih bo naslednji dan vložila; polno košarico pa sta jih vzela s seboj tudi Vinko in Jože, da bosta razveselila svoje sosede v Domu.

Tako je Vinko tisto leto kar nekajkrat obiskal domačo hišo. Posebno veselo je bilo tedaj, ko so na njivici že pobirali prve pridelke. Zgodnji krompir, ki ga je sicer

Slovenci s Predarlskega na enem od poletnih izletov v gore

nekoliko pozno posadila Minka, je kar dobro obrodil, a tudi druge drobnarije - kakor je temu rekel Vinko - ni manjkalo.

In po dolgem času se je Vinko spet sproščeno zasmel. Z Miciko v naročju je hodil okoli hiše in ko sta se približala njivi, kjer je Minka, njena mama, posadila tudi nekaj sončnic, je navdušeno zaklicala:

“Poglej, poglej no, stari ata, kakšna velikanska roža. O, tolikšne in tako lepe pa še nisem videla!”

Glasno se je zasmel njenemu začudenju, zasmel sproščeno in iz dna srca, kakor se ni že dolgo ...

“Sončnica je to, Micika. In veš, zakaj se tako imenuje? Zato, ker se vedno obrača tako, da je obrnjena proti soncu. Seveda, dokler je še mlada in gibčna ...”

“Kakor sem jaz in mami ...”

“Da, toliko časa, ko pa postane taka, kakor sem jaz, pa tega ne zmore več.”

Seveda so občasno prihajali še jeseni, ko se je po vrtovih v Podhrastu že razcvetel podlesek. Tudi na Gričarjevem vrtu so žareli njegovi vijoličasti cvetovi.

“Tudi te rože bi rada nabrala, čeprav niso tako lepe kakor one spomladi in poleti.”

Komaj ji je dopovedal, da je podlesek strupen in zato neprimeren, da bi z njim okrasila domačo mizo.

Ko so se vozili nazaj v Vrbovje, je Vinko dejal:

“Še enkrat bi se rad letos pripeljal v Podhrast, potem bom pa kar v domu čakal pomlad.”

“Privadil si se tam ata, kajne?” je spregovorila Minka.

“Sem se, hvala Bogu in tebi, Minka, da si me spravila tja. Ne vem, no, skoraj prepričan sem, da ne bi več živel, če bi še ostal tukaj in živel tako, kakor sem zadnje čase. Zdaj imam redno in dobro prehrano, takšno, kakršna je primerna za starejše. In tako prijazni so vsi. Pa tudi kapelo imamo v Domu, kjer se zbiramo k

molitvi. Saj je občasno tudi maša, toda jaz še vedno hodim v farno cerkev, saj se zdaj veliko bolje počutim in mi hoja ne dela kakšnih posebnih težav.”

“Pa tako si se bal!”

“Oh, saj veš, kako je ... Starejši človek se težje odloči za kakšne spremembe in včasih je res bolje, da drugi mislijo namesto njega. Seveda taki, ki mu dobro žele, taki kot sta vidva. Pa ni povsod tako, vsak dan lahko to vidim in slišim.”

XVII.

JASLICE

Tisti prvi ponedeljek v decembru je bilo. Ko sta se vrnila od zajtrka, je Vinko dejal:

“Veš, Jože, že dobro poldrugo leto sem tukaj in lahko rečem, da sem se zdaj povsem privadil.”

“Se še spomniš, kaj si govoril tisti prvi dan?”

“Hja, kaj naj rečem - saj človek ne ve, kaj ga čaka in tedaj sem bil tudi tako oslavljen, ker nisem znal živeti ... Veš, Jože, včasih sem že pomislil, da se me mislijo le znebiti, me dati nekam v kraj, da ne bodo imeli z menoj skrbi - zdaj vidim, kako po krivem sem jih obsojal in mi je žal ...”

“Kaj bi o tem premišljeval! Veš, jaz te še kako razumem. No ja, pa ti si se vsaj motil, jaz pa se - na žalost - nisem! A sem to prebolel in zdaj se le poredko spomnim na to. Pomislim pa včasih, da lahko nekoč pridejo za menoj, ali pa dočakajo še kaj hujšega. Saj veš za tisti pregovor: Ti očeta do praga, sin tebe čez prag! Pa kaj bi mislila na to, kar je minilo! Naprej se mora ozirati človek, pa čeprav le za nekaj dni, morda mesecev, na leta je že težje misliti.”

“Stari smo ...”

“Kaj boš stokal! Glej, jaz sem še starejši od tebe, pa si zaradi tega prav nič ne belim glave. Dokler bomo

(Stuttgart – Heilbronn) S pesmijo popestrimo naše srečanje.

živeli, bomo pač živeli! Saj navsezadnje se mi zdi, da je bolj važno, kako kdo živi, kot pa koliko časa. Ja, če ima človek neke načrte in jih tudi skuša uresničiti, je čas veliko krajši, zamotiš se in pozabiš na boleznin in druge težave.”

“Res, še kako res je, kar si povedal. Ko sva si tedaj z Jerico zastavila cilj, da si zgradiva hišo, me je to potem povsem prevzelo. Le na hišo sem misli, na to, kje bom dobil kak dinar, da bova kupila najnujnejše, tisto kar sva trenutno najbolj potrebovala. Ja, tedaj so tako hitro minila leta ... Toda, veš, Jože, tako ti povem, da so bila to najlepša leta, ne glede na vse težave; šele zdaj se tega povsem zavedam ...!”

Potem pa so se začele težave ... Zbolela je in jaz ji nisem mogel pomagati, pa če bi ji še tako rad. Nekaj hudega je to, posebno tedaj, ko se zaveš, da izgubljaš tistega, ki ga najbolj ljubiš. Če človek ne bi imel vere, ne vem, kaj bi storil! Toda hčerka je ostala, njena hčerka in tako sem se bal zanjo. Hvala Bogu, da je dobila dobrega moža, saj veš, kako je zdaj ... Nekateri so strašno neresni ...”

“O vem vem, še kako dobro vem, tudi pri nas je bilo tako! Pa kaj bi o tem! Bolje, da človek ne misli na to in navsezadnje - tudi odpusti. Ja, odpustil sem, toda pozabiti ne morem, pa če se še tako trudim ...”

“Prav tako je povedal moj sosed, ki so mu ubili dva brata.”

“Ja, tako je pač na tem svetu in takega mnenja sem, da krivic še dolgo ali pa sploh nikoli ne bo zmanjkalo, vsaj za nekatere. Toda zakaj bi se o tem pogovarjala, nadaljujva raje, kar sva začela. Omenil sem, da mora imeti človek vedno pred seboj nek cilj, če hoče, da mu je življenje lažje in bolj smiselno. Saj se strinjaš?”

“Kakšen cilj pa naj imam tukaj? Zjutraj vstanem, grem na zajtrk, potem na kosilo in večerjo in spet nazaj v posteljo. Vmes malo pohajkujem okoli Doma, če je lepo vreme; če ne, se pa tukaj pogovarjava.”

“In to več ali manj iste stvari. Ti še televizijo gledaš tako poredko ...”

“Le živčen postanem, če vidim kaj takega, kar mi ni všeč.”

“Kaj hočemo, zavrtijo nam, kar je njim všeč ... Pa bi bilo prav, če bi šel malo bolj, kako naj rečem, no, med ljudi. Saj takorekoč nič ne veš o tem, kar se dogaja tukaj v Domu. Terapevtka Andreja me je že večkrat vprašala, zakaj ne prideš na skupne pogovore in na razne prireditve. Res je, Vinko, vse preveč čemiš tukaj v tej sobi in tako ne veš, kaj se dogaja, kakšne načrte imamo ...”

“Saj sem že premišljeval ... No ja, bom pa šel danes s teboj, da vidim, kam tolikokrat zahajaš, da potem jaz tu samevam.”

“Kdaj bi že lahko šel z menoj, saj se lahko spomniš, kako sem te pogovarjal.”

“No no, saj ... Ja, kaj pa imate zadnje čase v načrtu, da te tako vleče tja v delavnico ali kamor že?”

“Ja, verjel ali ne, odločili smo se, da bomo za božič spodaj v avli postavili velike jaslice, ki jih bomo sami izdelali, in to vse od hlevčka, svete družine, pastirčkov in ovc. Hišnik nam bo pripeljal mah in skale, da nam ne bo treba v gozd; saj bi večina tega ne zmogla ...”

“Pa ljudje to znajo? Zdi se mi, da izdelovanje figuric ni ravno tako enostavno opravilo.”

“Ja, nekateri res niso za to delo, drugi ne morejo, ker so jim roke preokorne, toda par je takih, ki jim gre to delo kar dobro od rok. Navsezadnje smo pa tudi začeli tako zgodaj, da bomo do božiča končali. Če se nam pa morda ne bo posrečilo narediti vsega, bomo pa še drugo leto kaj dodali. Postavili jih bomo na vsak način. Le pojdi z menoj, da boš videl, kako se trudimo. Veš, Tine, ki je v sosednji sobi, ta je najbolj vešč, ta bo naredil sveto družino, jaz in Tone pastirje, ženske delajo ovčice; iz gline bo vse to, veš. Aha, za hlevček bomo pa porabili kar star preperel štor, hišnik ga je nekje našel.”

“Tole bi pa zanimalo tudi mene ...”

“Saj te vabim, da pojdi z menoj!”

“Kaj bodo pa rekli?”

“Kaj pa naj rečejo, razveselili se bodo, ker nas bo več.” In res je bilo tako. Takoj je lahko videl, da so se ga vsi, ki so se trudili z delom, razveselili in Pavla je rekla:

“Še bolj kot tega, da si nas obiskal, bomo veseli, če nam boš tudi pomagal ...”

“Vsak in vsaka svoje delo že imate, ne vem, česa naj se lotim. Gline ne znam oblikovati, hlevček že imate ... Ha, kaj pa Betlehem?”

“Tega smo pa odstavili za drugo leto.”

“Hm, na les se nekoliko bolj spoznam in zdi se mi, da bi se mi ga morda posrečilo narediti in to takega z okni, ki bi bila razsvetljena. Če ste za to ...?”

“Še vprašaj? Seveda smo, le kako naj ne bi bili. In, če ga boš že delal, naj bo mesto kar precej veliko.”

“Saj se mi zdi, da je morda večjega celo lažje narediti kot pa majhnega, ki zahteva več potrpljenja in drobnjakarstva. Seveda, brez orodja in primerne mize ali skobelnika bo težko.”

“Vse boš imel na razpolago pri hišniku in v naši delavnici.”

Popoldne ga je obiskala Minka.

“Kako je, ata! Zadnjič si mi rekel, da si tukaj z vsem zadovoljen, le nobenega dela da nimaš. Kaj ga nisi že dovolj opravil v svojem življenju? Mar ni že čas, da se končno tudi odpočiješ?”

“Saj sem nekako tako tudi sam razmišljal, dokler sem se počutil bolj šibkega. Toda zdaj sem si opomogel! Dobra in redna prehrana me je okrepila in umirjeno življenje mi je tudi pomagalo. Ja, zdaj že precej časa nimam več tistih napadov in zdi se mi, da ga nisem ravno preveč polomil, ko sem tedaj pobegnil iz bolnice. Ja in ker je tako, človeka spet zgrabi tista misel, da bi nekaj počel ...”

“Kaj pa bi?”

“Ha, to pa zdaj že vem, vsaj zaenkrat. Veš, Jože me je pregovoril, da sem se pridružil tistim, ki bodo spodaj v avli postavili velike jaslice. Ja, tudi ti si jih boš morala ogledati, zakaj obljubil sem jim, da bom naredil velik Betlehem. Saj mi boš prinesla, kar morda tukaj ne bodo imeli?”

“Seveda ti bom in vesela sem, da si končno našel nekaj, kar te bo zaposlilo.”

“Ja ja, Jože je imel še kako prav, ko je rekel, da sem se vse preveč zadrževal v tej sobi. Če boš zdaj kdaj prišla, ko me ne bo tukaj, kar spodaj v delavnici se oglasi!”

“Pa boš zmogel? Kaj, če se povrneje tiste težave?”

“Tak občutek imam, da se ne bodo. Zdi se mi, da jih ni povzročalo le to, da sem se tako zapustil in se tako neprimerno prehranjeval, temveč tudi moje obupano razpoloženje. Zdaj pa sem spet našel samega sebe in o takih in podobnih težavah niti ne razmišljam. Saj navsezadnje je tako, da niti ne bom imel časa.”

“Mislija sem, da bi božič preživel z nami, tako kakor si ga lani.”

“Saj ga tudi bom, če boste za to! Jaslice bomo postavili že nekaj dni prej in bom za praznike prost.”

“In ker je zdaj že nekaj časa božič tudi državno priznan praznik, boš lahko pri nas še ves dan.”

“Saj bomo še videli!”

Zadovoljna kot že dolgo ne se je Minka vračala domov. Vesela je bila, da je njen ata našel delo, ki ga veseli; videla je, kako so mu žarele oči, ko ji je pripovedoval, kakšno naj bi bilo to njegovo mesto.

Vse so mu priskrbeli, za kar je prosil in Vinko se je lotil dela. Toda sprva se je že skoraj pokesal, da jim je predlagal in obljubil, da bo naredil mesto Betlehem.

Čez dva dni je potožil Jožetu:

“Vse bolj se bojim, da sem se prenačil. Veš, resno dvomim, da bom sposoben narediti nekaj takega, kot pričakujejo. Bojim se, da se bom osmešil.”

“Daj no daj! Pa ja ne boš odnehal že na začetku? Saj bi to bilo nekaj podobnega, kot če bi se planinec obrnil že na prvem klancu in bi se ustrašil tistih, ki mu še sledijo. Pa ne stori tako, ampak korajžno stopa navzgor, saj ve, da vrha ne bo dosegel, če prej ne bo prehodil vseh klancev. Ja in ko stoji na vrhu, je srečen, saj je z lepim razgledom poplačan ves njegov trud.”

“Hja, lepo govoriš, toda ...”

“Nič toda! Saj vsi vedo in se bodo tega zavedali, da imamo omejene možnosti in sposobnosti in da je veliko več vreden naš trud in dobra volja, kot pa to, kaj bomo naredili. Veš, tako je, da če ne začneš in potem ne vztrajaš, tudi končati ne moreš.”

Naslednji dan se je Vinko resno lotil dela. Že dolgo se ni tako dobro počutil in celo na kosilo bi pozabil, če ga ne bi ta ali oni na to spomnil. Ponavadi je bil to Jože.

(Freyning – Merlebach)
Del skupine ob izviru
mineralnega vrelca Vittel

“Prej sem te moral nagovarjati, da si začel, zdaj te pa komaj spravim od dela.”

“Ha, pomisli, Jože, da sva z Jerico zidala hišo dvanajst let, zdaj moram pa v dobrih štirinajstih dneh narediti celo mesto. O ja, skrbi me, če bom pravočasno končal.”

Pa je delo hitreje napredovalo, kot pa je sprva mislil. Hišnik mu je odpeljal deščice k mizarju, da jih je zgladil na stroj in mu tako prihranil veliko dela.

Čez dober teden je bilo mesto narejeno in Vinko se je lahko prvič oddahnil.

“Prej si končal kakor mi!” je rekla Pavla, ki je barvala ovčice.

“Končal? Še malo ne!” Mar misliš, da bodo pobarvane le tvoje ovce, moje mesto bo pa pusto kakor Sahara. Tudi mene čaka barvanje in le to se bojim, da se barva ne bo pravi čas posušila. Obljubili so sicer, da mi bodo priskrbeli tisto hitro sušečo; toda prav lahko da bodo na to pozabili ali pa je ne bo dobiti.”

Pa se je bal brez potrebe, zakaj že naslednji dan jo je dobil.

Minka ga je prav tedaj obiskala in videla, da je zaskrbljen.

“Kaj te skrbi, ata?”

“Pobarvati moram tole moje mesto, pa ne vem, kako ga naj, da bo najbolj primerno. Presvetlo ne sme biti, da bi izstopalo, saj je hlevček le najvažnejši. Če pa bi bilo sivo in temno, pa spet ... Kaj praviš?”

“Oh, ata, kar zamisli se, kakšno naj bi bilo videti v resnici in po tem se ravnaj. Saj bo bolj v ozadju jaslic in lahko malo manj osvetljeno ...”

“Ja ja, prav imaš, kar po trenutnem občutku bom delal, pa bo, kar bo. Če ljudje ne bodo zadovoljni, bom pa drugo leto naredil novega.”

Pa je bil nazadnje še kar zadovoljen s svojim izdelkom in ker ga je imel v delavnici, tako da ga drugi “jasličarji” niso videli, so bili seveda radovedni.

“Prinesi ga, da bomo videli, kako ti je uspelo!”

“Oh, boljše, da se barva prej dobro posuši in utrdi; saj boste še pravi čas videli in želim si, da ne bi bili razočarani.”

Tisto 1996. leto je prišel božič na sredo. Nestrpno so pričakovali ponedeljek, dan pred svetim večerom, saj so se odločili, da na ta dan postavijo jaslice.

Vinko je tisti večer slabo spal. Še sredi noči se je preobračal in vzdihoval, da je prebudil tudi Jožeta.

“Kaj ti pa je, da ne moreš spati. So se ti spet vrnil tisti napadi?”

“Ne ne, nič takega, le skrbi me, kaj bodo rekli jutri, ko bodo videli moj izdelek, Betlehem ...”

“Kaj pa naj rečejo? Če komu ne bo kaj prav, pa naj on naredi drugega! Zdaj pa le zaspi in miruj, tudi jaz bi namreč rad spal.”

Pa so bile vse Vinkove skrbi popolnoma nepotrebne. Vsi so bili več kakor zadovoljni in Pavla je rekla:

“Prav nič slabše ne bodo kakor one v cerkvi in preričana sem, da marsikje nimajo tako lepih.”

“Narejene pa so najbrž še z večjo ljubeznijo in trudom kot tiste, ki jih postavljajo mladi in zdravi ljudje. Veliko ljubezni je v vsakem izdelku, veliko odrekanja in truda. In vse smo naredili sami, le s pomočjo naše terapevte in hišnika.”

Do mraka so bile postavljene. Električno napeljavo jim je uredil hišnik, saj je bila terapevta v skrbeh, da se ne bi komu kaj zgodilo.

In ko so posedli pred njimi in so zažarele tudi lučke, se je prižgala tudi sreča v njihovih očeh.

(Stuttgart) Tudi takole je izgledalo srečanje v moji domovini.

Ko sta Vinko in Jože končno spet sedela v svoji sobi, mu je dejal:

“Kako, Vinko, si zadovoljen?”

“Ja sem in to veliko bolj, kot pa sem si upal pomisliti ...”

“Veš, vredno je bilo truda in za marsikoga je bil morda to najlepši božič v njegovem življenju. Ja, lahko rečem, da sem tudi jaz med temi!”

“Boš šel k polnočnici.”

“Veš, saj bi šel zelo rad, toda saj vidiš, da imam eno nogo premalo. Ne vem, kako bi motovilil po tisti poledici. Saj bo na praznik maša tudi tukaj. Ja, včasih nisi bil ravno dobro zapisan, če so te videli pri polnočnici, zdaj ko bi šel brez skrbi, pa ne morem. Je že tako, nič ne morem pomagati in drugi tudi ne.”

“Mene pridejo jutri iskat in najbrž me bodo peljali tudi k polnočnici.”

“Blagor ti, ker te niso pozabili in te imajo radi.”

V sobi sta sedela, ko je naslednji dan proti večeru prišla Minka.

“Vsak čas bo tukaj tudi Andrej, da ti bo pomagal do avta. Spodaj je obstal, da si podrobno ogleda jaslice. Kar načuditi se ni mogel, da se vam je tako posrečilo. Kdo bi si mislil ...?!”

“Da lahko takile starci in starke ter drugi reveži zmorejo kaj takega.”

“No, ni čisto tako, toda pomislila sem, da je bilo treba veliko volje in zagnanosti. In kar ponosna sem, da si bil tudi ti med temi. Saj so jaslice res lepe, toda kar nekaj bi manjkalo, če ne bi bilo tistega mogočnega mesta.”

“No, trudil sem se pač in naredil, kakor sem najbolje vedel in znal in navsezadnje, tudi mogel. Niti pomisliti ne morem, da bi to zmogel tedaj, ko sem bil še doma - na zadnja leta mislim. Večno ti bom hvaležen, da si me spravila semkaj!”

“Saj sem včasih mislila, da bi bil pri nas, toda večino dneva bi bil sam ...”

“Tukaj se pa pogovarjava z Jožetom in lahko rečem, da sva kakor brata. In zadnje čase, posebno zdaj, ko smo delali jaslice, sem se veliko bolj zblížal tudi z drugimi ...”

Andrej je prišel v sobo in predlagal:

“Kar kmalu bi šli, otroci so sami doma in ne moreš jim povsem zaupati.”

“Pa dobro praznuj, Vinko in kmalu se vrni, da mi ne bo dolgčas!”

“Kaj, če bi kar ostal ...?”

“Ne ne, Vinko, le pojdi, že tolikokrat sem bil sam tudi na sveti večer!”

Tedaj pa sta se Minka in Andrej spogledala - in se razumela. Povedal je za oba:

“Kaj pa, če bi šla kar oba, ker sta se že tako navezala drug na drugega. Ja in tudi k polnočnici bi vaju zapeljal, Minka bo tako ali tako zaradi otrok šla k jutranji maši.”

“Nič nisem pripravljen in zakaj!?” je zajecjal Jože.

“Zakaj, to sem že povedala, pripravite se pa lahko dokaj hitro, pomagala vam bom. Toliko bova pa že počakala, bomo pa malo kasneje pokadili in pokropili. Mi to lahko storimo brez vseh težav, ker smo v svoji hiši.”

“Tako lepega svetega večera pa nisem še nikoli doživel, je rekel Jože, ko sta se naslednji dan vrnila v svojo sobo. In še pri polnočnici sem bil ... Ja, nisem si mislil, da bom še kdaj, pa sem le bil, Hvala Bogu in tvojemu zetu in hčerki. Dobra sta!”

“Ja, bo že tako ...Veš, kar malo nerodno mi je včasih, ker sem ju krivo sodil ... Človek pač ne ve. Zdaj vem, da me imajo radi, in ne le onadva, tudi otroci - sicer si pa lahko videl. Veš, vedno se mi zdi, da so otroci kakor pomladni cvetovi, onadva kakor poletna, jaz pa nekakšen jesenski podlessek. Pa se včasih združi v šopek tudi tako raznovrstno cvetje.”

XVIII.

SONČNA PESEM

V Domu so večkrat imeli tudi kakšno prireditve, da dnevi niso postali preveč enolični. O tem sta se tisti ponedeljek po beli nedelji pogovarjala Jože in Vinko. Okno je bilo rahlo priprto, da je nežni dih pomladi lahko prišel skozi in jima v srcih prebudil tisto pradedavno hrepenenje in upanje v svetlejši dne.

“Hja, včasih te nisem mogel spraviti iz sobe; vedno si dejal, da te ne zanima recitiranje in petje, češ da ti vzbujajo spomine na tiste dni, ko si še sam pel, kakor si mi pripovedoval. Rekel si, da ti je hudo, ker ne moreš več. Ampak zdaj, odkar smo skupaj postavljali jaslice, si ves drugačen.”

“Še zavedal se nisem, da jih tako pogrešam - ljudi namreč. Štirideset let sem bil pismonoša in nešteto znancev in prijateljev sem imel. Mnogih že ni več med živimi, drugi so me najbrž pozabili ...”

Se nadaljuje

V Sloveniji se je mudila 35-članska delegacija Parlamentarne skupščine zveze NATO. Namen obiska je seznanitev s pripravljenostjo Slovenije za članstvo v zvezi NATO, z zgodovino, kulturo in nekaterimi gospodarskimi kazalci naše države ter z razmerami v jugovzhodni Evropi. Vodja delegacije Palombo je zatrnil, da bi Slovenija morala biti povabljena v NATO na novembrskem vrhu v Pragi iz dveh razlogov - ker izpolnjuje vse zahteve za vstop in ker je strateška točka na Balkanu, tako da bo z njenim vstopom na območju vzpostavljeno novo ravnotežje.

*

Na Svetih Višarjah je bilo 18. avgusta Srečanje treh dežel, ki ga že več kot 20 let organizirajo ljubljanska, celovška in videmska nadškofija. Vodilna misel tokratnega srečanja je bila : Z Višarij vidimo daleč. Srečanje je bila lepa priložnost, da se verniki treh različnih dežel spoznajo, navežejo prijateljske stike, izmenjajo poglede o perečih vprašanih današnjega sveta, predvsem pa, da skupaj molijo za razumevanje in sožitje med sosedami in skupno prihodnost v združeni Evropi. Lani je bilo srečanje na Brezjah, letos v Italiji, prihodnje leto pa bo zopet na Koroškem.

*

Med Pivovarno Laško in belgijskim velikanom Interbrewom pa poteka boj za prevzem pivovarne Union. Zaenkrat se zdi, da imajo Laščani nekaj solidne prednosti pred tujo konkurenco.

*

Mariborsko tožilstvo je 26. avgusta od slovenjgraškega prevzelo primer novinarja Mira Petka. Tožilci so do zdaj delali korektno in strokovno, a so se odločili izločiti iz primera. Po besedah generalne državne tožilke Zdenke Cerar je drugi vzrok za predodelitev primera pritisk s strani javnosti, medijev in določenih posameznikov. Sicer pa je Mednarodna novinarska zveza junija v svojem poročilu zapisala, da pritisk na oblasti s strani lokalnih interesov policiji preprečuje, da bi izvedla neodvisno preiskavo primera.

*

Slovenskemu kmetijstvu je tudi letos zagodla narava, saj so svetovalne službe Kmetijsko-gozdarske zbornice Slovenije že ocenjevale škodo na pridelkih zaradi pozebe, toče in suše, veliko škode, predvsem na območju Črnega Vrha in Godoviča, pa so naredili tudi ogrci majskega hrošča. Na zbornici ocenjujejo, da je

škoda po prvih ocenah za približno tri milijarde tolarjev. Direktor zbornice Ervin Kuhar je ob tem znova izpostavil nujnost sprejema systemskega zakona, s katerim bi reševali posledice vse pogostejših naravnih ujm, znova pa je opozoril tudi na nesprejemljivo izvajanje lanskega zakona o odpravi posledic ujm.

*

Založba Družina je v zbirki Cerkveni dokumenti izdala slovenski prevod treh dokumentov, ki govorijo o internetu, njegovi uporabi pri oblikovanju boljšega sveta ter pri oznanjevanju. V delih so predstavljene tudi negativne plati interneta in problemi, ki se pojavljajo z njegovo razširjeno uporabo. Prva dva dokumenta z naslovom Cerkev in internet in Etika na internetu je izdal Papeški svet za družbeno obveščanje, tretji pa je poslanica Internet - novi forum za oznanjevanje evangelija papeža Janeza Pavla II., ki jo je napisal ob 36. dnevu sredstev družbenega obveščanja, 12. maja 2002. Slovenski izdaji na pot je dodal kratko predstavitev interneta, njegove vsebine, zgodovine in uporabe v Cerkvi mag. Božo Rustja, ki je skupaj z Mojco Šimenc prevedel omenjene dokumente.

*

Park Škocjanske jame je v letošnjih prvih sedmih mesecih zabeležil dobrih 33 tisoč obiskovalcev, kar je 12 odstotkov več kot v enakem obdobju lani. Med obiskovalci v Škocjanu je bilo okrog 65 odstotkov tujcev, od tega največ iz Nemčije, Avstrije in Italije, vedno več gostov pa prihaja tudi iz Slovaške, Češke, Poljske in celo Izraela.

(Freyning – Merlebach) Marko Sajovec je 28. aprila praznoval 75. rojstni dan.

Lučka moli rožni venec

Pred malo kapelico je Lučka s svojo babico molila rožni venec. Spoznala je, da ima rožni venec tri dele: veseli, žalostni in častitljivi del. Kar petnajst prelepih skrivnosti ima rožni venec.

POMAGAJ LUČKI

Spodaj je napisanih nekaj skrivnosti rožnega venca. V belih kvadratih ob skrivnostih označi, v kateri del rožnega venca spada napisana skrivnost.

Veseli del rožnega venca označiš s ☀, žalostni del s † in častitljivi del s ♥.

- KI SI GA DEVICA OD SVETEGA DUHA SPOČELA
- KI JE ZA NAS BIČAN BIL
- KI SI GA DEVICA V TEMPLJU NAŠLA
- KI JE V NEBESA ŠEL
- KI JE SVETEGA DUHA POSLAL
- KI JE ZA NAS S TRNJEM KRONAN BIL

“Kakšna je razlika med brezposelnimi in uradniki?”
 “Brezposelni so nekoč že delali.”

“Vi ste eden naših najboljših delavcev,” pohvali šef Janeza. “Ne vem, kako bi brez vas. No, od prvega naprej bomo vseeno poskusili.”

V nedeljo se je doktorju pokvaril televizor. Razočaran je poklical TV-mehanika in ga prosil, naj pride v najkrajšem možnem času. Mehanik mu je odgovoril, da ima rojstni dan in veliko ljudi na obisku.

“In zato ne morete priti?” se jezi doktor. “Če bi mene poklicali, bi prišel kljub praznovanju rojstnega dne!”
 “No dobro,” reče mehanik, “pridem!”

Ko se je mehanik končno prikazal, je odprl TV, odvil nekaj vijakov in rekel:

“Če še v treh dneh ne bo delal, ga pripeljite na servis.”

Slovenska tovarna čevljev je v Afriko, precej neraziskano tržišče za prodajo čevljev, poslala dva zastopnika, da bi ugotovila, kakšne so možnosti za prodajo na tem oddaljenem tržišču. Oba zastopnika sta si razdelila potencialno tržišče, po mesecu dni pa sta v tovarno poslala poročili.

Prvi je sporočil: “Možnosti za izvoz in prodajo čevljev v Afriki so skoraj nične, saj skoraj vsi hodijo bos!”

Drugi je sporočil: “Možnosti za prodajo so enkratne, saj tu vsi hodijo bos!”

Prijatelja policista se po daljšem času ponovno srečata.

“Dobil sem novo stanovanje,” reče prvi.

“Si zadovoljen z njim?”

“Še kar, le z dvigalom imam težave.”

“Kako to misliš?”

“Veš, na dvigalu piše, da je za štiri osebe, zato moram vedno čakati, da pridejo še trije.”

“No gospa,” reče akviziter, ki po domovih reklamira nov pralni prašek, “ali ni srajca postala angelsko bela po tem našem prašku?”

“Je, toda prej je bila karirasta!”

“Kako ste kaj zadovoljni z našo varnostno ključavnico?”

“Izredno! Sinoči smo prespali v hotelu, ker nismo mogli odkleniti vrat!”

Dva jecljača sta župnika zaprosila za delo. Ta jima je ponudil prodajo Svetega pisma po domovih, hkrati pa jima zabičal:

“Vsak ima sto izvodov Svetega pisma. Kdor v dveh tednih ne bo prodal vseh izvodov, pri meni ne dobi več dela!”

Odšla sta vsak v svojo smer, ko pa sta se čez dva tedna srečala pred župniščem, sta ugotovila, da je eden prodal vse izvode, drugi pa samo enega. Neuspešnež je vprašal kolega:

“Ka..ka..kako pa ti je uuuspe...uspelo pro...pro...prodati vse i..ii...izvo...de?”

“Po...po...pozvonil sem in vpra...šal, ali bo...bo...do ku..ku...ku...pi...li knji...go ali naj jo...jo pre...pre...be...rem!”

Gorenjec vstopi v matični urad in pove.

“Rad bi prijavil, da je moja žena rodila otroka. Koliko stane prijava?”

“Nič.”

“No, potem vam pa povem, da so trojčki!”

“Kako se začnejo recepti v gorenjskih kuharskih knjigah?”

“Sposodi si ...”

Policista sredi vročega indijskega poletja patroljirata po mestu. Vročina kar puhti iz asfalta in eden od policistov reče:

“Prav želim si, da bi sedajle zapadlo vsaj pol metra snega!”

“Si nor!” reče drugi. “Kdo ga bo pa kidal v taki vročini?”

Polna sočutja vpraša gospa Kovačeva klošarja pred hišo:

“Vam ni še nihče ponudil dela?”

“Ja, enkrat že. Vendar drugače so bili pa ljudje vedno dobri do mene.”

“Kdo so predniki sesalcev?”

“Metle!”

201A0 Dragi rojaki! Za Vašo SELITEV v domovino se Vam toplo priporočamo. – Naš naslov: Gebr. HORŽEN, Möbeltransporte, Herderstraße 36, D-40721 Hilden pri Düsseldorfu. (Telefon 02 1 03 / 44 5 62). – Informacije dobite pisno ali po telefonu v slovenščini ali nemščini.

206A3 V lepem obmejnem mestu Gor. Radgona prodamo klasično dvosobno stanovanje 50 m², južna lega z balkonom in 2 kletama. Cena: 30.000 EUR. Informacije na tel. 02/5671-770.

207C1 Dragi Slovenci! V prijetnem primestnem okolju Ljubljane bomo na parcelah velikosti 516 m² v letu 2003 pričeli graditi štiri enodružinske stanovanjske hiše z uporabno površino 178 m².

Vse, ki se želijo stalno vrniti v domovino, vabimo, da se oglasijo na tel. št. 00 386 1 234 82 60 ali po elektronski pošti na naslov: ing@comett.si

207D1 Dragi Slovenci seniorji! V neposredni bližini zdravilnih termalnih toplic v prelepem kraju načrtujemo gradnjo doma za starejše z zmogljivostjo nastanitve 120 oseb. Okolje doma bo urejeno v

prijeten, za starejše prijazen park s sprehajalnimi potmi.

Oskrba bo obsegala bivanje v standardnih in nadstandardnih sobah s socialnimi in zdravstvenimi storitvami.

Vse, ki si želite vrnitve in imate sredstva, da bi lahko jesen življenja preživeli v domovini svojih korenin, vabimo, da se oglasite na telefonsko številko 00 386 1 234 82 60 ali po elektronski pošti na naslov: ing@comett.si

208A2 Barbara Novak iz Slovenije, ki odhaja z možem za dalj časa v mesto Waterloo v okolici Toronto (Ontario), želi preko Naše luči navezati stike s Slovenci in s slovenskimi društvi v tem delu Kanade. Kličite 00386-41-608-222 ali pošite po e-pošti na naslov: barbara_leskovar@hotmail.com

208B3 V Podpeči pri Ljubljani prodam visokopritlično hišo, v celoti podkleteno, delno opremljeno. Parket v treh sobah in kuhinji z jedilnico. Stanovanje meri 81 m², dvorišče 227 m² od tega 120 m² asfaltiranega. Za hišo je 521 m² zemlje. Ob hiši stoji garaža s teraso. Cena po dogovoru. Informacije v Nemčiji: tel. 0049 211 745811.

Pristojne prijavne službe v evropskih državah marsikaterega našega izseljenca še vedno vodijo kot jugoslovanskega državljan, čeprav ima le-ta slovenski potni list. Sprememba vpisa državljanstva se pač ne izvrši avtomatično, zato preverite sami na prijavnem uradu svojega bivališča, ali je vpis državljanstva pravilen. Predstavite svoj novi potni list in zahtevajte, da vas vpišejo pod kodo 131, ki je oznaka za Slovenijo. Marsikje z začudenjem ugotavljamo, kako malo slovenskih državljanov objavljajo različne statistike.

Oglas sme obsegati največ 50 besed. Cena oglasa je 20 EUR za enkratno objavo. Vsaka beseda od 50 dalje stane 0,50 EUR. Celoletna objava z isto vsebino je 150 EUR. Z večkratno zaporedno objavo narašča tudi popust. Oglase sprejemamo do 5. v mesecu za naslednjo izdajo. Plačilo pri poverjenikih, slovenskih župnijah ali na uredništvu.

URADNO PRIZNAN IN ZAPRISEŽEN PREVAJALEC IN TOLMAČ

SLOVENŠČINA ⇔ NEMŠČINA

Nikolaj TARASOV, dr. ing.

Pisarna: Sophienstrasse 25, 70178 Stuttgart

Stanovanje: Gutbrodstrasse 46, 70193 Stuttgart

Telefon: 0711/63 65 512, Faks: 0711/63 09 56

E-mail: nikolaj.tarasov@t-online.de

NAŠA LUČ Glasilo Zveze slovenskih izseljenskih duhovnikov, diakonov in pastoralnih sodelavcev v Evropi za verska, kulturna in narodna vprašanja

Izdajatelj in založnik: DRUŽINA, SI-1000 Ljubljana, p. p. 95 • Glavni urednik: Janez Pucej, München, Nemčija • Odgovorni urednik: Ljubo Bekš, Ljubljana • Uredništvo: Naša luč, Poljanska c. 2, SI-1000 Ljubljana, tel.: 01/438-30-50, faks: 01/438-30-55 • Uprava: Krekov trg 1, SI-1000 Ljubljana, tel. 01/231-32-41, E-naslov: ljubo.bek@siol.net, E-naslov: janez.pucej@t-online.de
 NAROČNINA (v valuti zadevne države): Evropska zveza 20 EUR • Slovenija 3.500 SIT • Švedska 200 SEK • Švica 30 SFR • Velika Britanija 15 GBP • Avstralija 35 AUD • Kanada 30 CAD • ZDA 18 USD • Hrvaška 110 HRK
 V ceno izvida je vračunan 8 % DDV. • Revija izhaja tudi s finančno pomočjo Urada za Slovence po svetu pri MZZ.
 Naročnino lahko plačate pri poverjenikih ali na upravi. **Transakcijski račun pri NLB d.d.:** 02014-0015204714, DRUŽINA, d.o.o., s pripisom za Našo luč • **Devizni račun pri NLB, d.d.:** 01000-0000200097-140-7100-1189115. • Nove naročnike sprejemajo poverjeniki in uprava.
 Oblikovanje in grafična priprava: TRAJANUS, d.o.o., Kranj • Tisk: Tiskarna SCHWARZ, d.o.o.

ZVEZA SLOVENSКИH IZSELJENSKIH DUHOVNIKOV, DIAKONOV IN PASTORALNIH SODELAVCEV V EVROPI

ANGLIJA**Stanislav Cikanek**

62, Offley Road
LONDON SW9 OLS, GB
tel. in faks (*44) 020 - 7735 6655

AVSTRIJA**Anton Štekl**, delegat

Einsiedlergasse 9-11
A-1050 WIEN
tel. (*43) 1-544 2575
Oskrbuje tudi skupnost v Linzu

p. mag. Janez Žnidar

Mariahilferplatz 3
A-8020 GRAZ
tel. (*43) 0316 - 71 31 69 37

Janez Žagar

Kirchweg 6, A-6841 Mäder, Vorarlberg
tel. (*43) 05 52 36 21 66
Faks. (*43) 05 52 36 21 666
GSM (*43) 06 64 52 60 667

SPITTAL

A-9800 SPITTAL / Drau
Marienkapelle, Villacherstraße
Jože Andoljšek
tel. (*43) 042 3927 19

BELGIJA - NIZOZEMSKA**Kazimir Gaberc**

10, rue de la Revolution
B-6200 CHÂTELINEAU
tel. (*32) 071 - 39 73 11

Alojzij Rajk

Guill. Lambert laan 36
B-3630 EISDEN
tel. (*32) 089 - 76 22 01
tel./faks. (*32) 089 - 76 63 74
GSM (*32) 0476 - 862 160

Slovenski pastoralni center

Av. de la Couronne 206, Ixelle
1050 Bruxelles

FRANCIJA**Silvo Česnik**, delegat

3, Impasse Hoche,
F-92320 CHÂTILLON
tel. (*33) 1-42 53 64 43
faks (*33) 1-42 53 56 70

Anton Dejak

9, rue Saint Gorgon
F-57710 AUMETZ,
tel. (*33) 3 82 91 85 06

Jože Kamin

14, rue du 5 Decembre
F-57800 MERLEBACH
tel. (*33) 3 87 81 47 82
(Mlin) (*33) 3 87 01 07 01

Štefan Čukman

6, rue Vernier
F-06000 NICE

HRVAŠKA

Zagreb, slovenska skupnost je oskrbovana iz Slovenije.

ITALIJA**SLOVENIK:****dr. Jožko Pirc**

Via Appia Nuova 884, I-00178 ROMA
tel. (*39) 06 - 718 47 44
faks (*39) 06 - 718 72 82

MILANO:

Slovenska skupnost oskrbovana iz Slovenije.

ZVEZNA REPUBLIKA JUGOSLAVIJA**Jože Hauptman**

Hadži Milentija 75
ZR JU - 11000 Beograd
tel. (*381) 11 435 - 712

NEMČIJA**Izidor Pečovnik**

Kolonnenstr. 38
D-10829 BERLIN
tel. (*49) 030 - 784 50 66
faks (*49) 030 - 788 33 39
tel. (*49) 030 - 788 19 24

Alojzij Zaplotnik

Bausemshorst 2
D-45329 ESSEN
tel. (*49) 0201 364 15 13
tel./faks (*49) 0201 364 18 04

Stanislav Čepiak, diakon

Oskarstr. 29
D-46149 OBERHAUSEN
tel. (*49) 0201 364 15 13

Martin Mlakar

Moltkestr. 119 - 121
D-50674 KÖLN
tel. in faks (*49) 02 21 - 52 37 77

Martin Retelj

Holbeinstr. 70,
D-60596 FRANKFURT
tel. (*49) 069 - 63 65 48
faks (*49) 069 - 63 307 632

Janez Modic

Römerstrasse 32
D-68259 MANNHEIM
tel. (*49) 06 21 - 28 5 00
faks (*49) 06 21 - 71 52 106

Stanislav Gajšek

Feldkirchner Str. 81
D-85055 INGOLSTADT
tel. (*49) 0841 - 59 0 76
tel. in faks (*49) 0841 - 92 06 95

dr. Zvone Štrubelj

Stafflenbergstr. 64
D-70184 STUTTGART
tel. (*49) 07 11 - 23 28 91
faks, (*49) 07 11 - 236 13 31
tel. (*49) 01 78 - 441 76 75

Župnijska pisarna Reutlingen

Krämerstr. 17
D-72764 REUTLINGEN
tel. (*49) 07 121 - 43 43 41
faks (*49) 07 121 - 47 2 27

Pavel Uršič

Am Lehenweg 18
D-70180 STUTTGART
tel. (*49) 07 11 - 64 91 200
tel. (*49) 01 71 - 34 77 635

Roman Kutin

Klausenberg 7c
D-86199 AUGSBURG
tel. (*49) 08 21 - 97 9 13

dr. Marko Dvořák

voditelj župnijske pisarne
Olgastraße 137
D-89073 ULM
tel. (*49) 07 31 - 27 2 76

Marjan Bečan

Slavko Kessler, past. sodelavec
tel. (*49) 089 - 22 19 41
Janez Pucelj, delegat
tel. (*49) 089 - 21 93 79 00
tel. (*49) 0173 - 9876 - 372
fax: (*49) 089 - 219379016
Liebigstr. 10
D-80538 MÜNCHEN

ŠVEDSKA**Zvone Podvinski**

Parkgatan 14
S-411 38 GÖTEBORG
tel. in faks (*46) 031 711 54 21

ŠVICA**mag. David Taljat**

Hallwylstrasse 60
8004 ZÜRICH
tel. (*41) 79 77 73 948

p. Robert Podgoršek

Schaffhauser Str. 466, Postfach 771
CH-8052 ZÜRICH
tel. (*41) 01 - 301 31 32
faks (*41) 01 - 303 07 88
Seebacherstr. 15, Postfach 521
CH-8052 ZÜRICH
tel. (*41) 01 - 301 44 15
GSM (*41) 079 - 662 10 11

Sveti Florijan

Babji mlin

Pretep za žensko

ISSN 1408-9726

9 771408 972008